

Kvalitetsrapport

2023

Dagtilbudsområdet
Rødovre Kommune

Forord

Kvaliteten af dagtilbud har en direkte indvirkning på børns trivsel langt ind i deres voksenliv. Det betyder, at vi har en vigtig opgave i at understøtte, at Rødovre Kommunes dagtilbud kan tilbyde høj pædagogisk kvalitet til vores børn. Det kræver, at vi hele tiden udvikler vores dagtilbud, så alle børn får de rette muligheder i børnefællesskabet og derigennem udvikles, trives og dannes.

De første år er særlig vigtige for de børn, der befinder sig i en udsat position. Ved at sikre en tidlig indsats for disse børn øger vi børnenes chancer for at få de samme livsvilkår som andre børn. Rødovre Kommune har derfor et ønske om at styrke det tværfaglige samarbejde for børn i udsatte positioner.

Vi har endvidere en stor opmærksomhed på, at flere børn og unge mistrives i disse år og for at blive klo- gere på, hvordan vi hjælper børn og familier, har Rødovre Kommune igangsat et Trivselsår. Dagtilbudsom- rådet vil i Trivselsåret have særlig fokus på den tidlige indsats for vores mindste børn.

Med afsæt i kvalitetsrapporten kan vi læse, hvordan Dagtilbudsområdet arbejder med at sikre dagtilbud af høj kvalitet til vores mindste borgere, og hvordan der planlægges med at udvikle særligt den tidlige indsats de kommende år. Kvalitetsrapporten er på denne måde et redskab for os politikere, når vi skal træffe be- slutninger sammen med dagtilbuddene.

Når vi har ambitioner om høj kvalitetsdagtilbud er flere forhold grundlæggende. En afgørende faktor for kva- liteten i vores dagtilbud er veluddannede og engagerede ledere og medarbejdere. Ledere, som kan skabe følgeskab og sikre faglig ledelse tæt på børnene. Pædagoger, som kan skabe stimulerende læringsmiljøer og, har kompetencer til at imødekomme børnenes individuelle behov. Samtidig kræver høj pædagogisk kvalitet tilstrækkeligt med pædagogisk personale. Rødovre Kommune valgte allerede 2021 at implementere mini- mumsnormeringerne. I rapporten kan det læses, at vi desværre mangler uddannede pædagoger ligesom re- sten af landets kommuner, og vi har en stor opgave med at rekruttere og opkvalificere tilstrækkeligt med pædagoger, så vi fortsat kan fastholde en høj kvalitet i vores dagtilbud. Høj kvalitet kræver også opdaterede og stimulerende fysiske læringsmiljøer, derfor har vi fortsat fokus på at renovere og udbygge, så vi sikrer de bedste fysiske rammer til både børn og voksne i Rødovre Kommunes dagtilbud.

Et andet vigtigt aspekt i at sikre høj kvalitet i dagtilbud er tydelige pædagogiske mål og genkendelig hverdag for børn, forældre og medarbejdere. Genkendelighed bidrager til en tryk dagligdag, hvor børnene gennem legen kan udforske, lære og udvikle sig. Vi er derfor glade for, at alle dagtilbud i Rødovre Kommune arbej- der med leg og genkendelighed.

Vi ser frem til at følge og understøtte arbejdet med at udvikle den pædagogiske kvalitet og den tidlige ind- sats arbejde gennem indsatsområderne ”Evaluering og læringsmiljøer”, ”Digitalisering”, ”Børn i udsatte posi- tioner” og ”Kompetenceudvikling, rekruttering og tilknytning til arbejdspladsen”.

God læselyst.

Britt Jensen
Borgmester

Flemming Lunde Østergaard Hansen
Formand for Børne- og Skoleudvalget

INDHOLD

FORORD	1
INDLEDNING	3
Kvalitetsrapporten i hovedtræk.....	4
Status på indsatsområder 2021-2023:.....	5
HØJ PÆDAGOGISK KVALITET I DAGTILBUD.....	11
Den styrkede pædagogiske læreplan	11
Tilsyn på Dagtilbudsområdet	14
Sprog.....	19
Forældresamarbejde	22
Overgange – Sammenhæng i barnets liv	22
Børn i udsatte positioner.	23
DAGTILBUD I TAL.....	28
Børnetal i perioden 2015 til 2023	28
Antal dagtilbud i 2024.....	28
Minimumsnormeringer	30
Personale	30
Opsummerende.....	33
INDSATSOMRÅDER 2024-2025	35
Indsatsområde: Kvalitetsudvikling i forlængelse af den styrkede læreplan	35
Indsatsområde: Børn i udsatte positioner	35
Indsatsområde: Kompetenceudvikling, rekruttering og tilknytning til arbejdspladsen	36
Indsatsområde: Digitalisering	37
SAMARBEJDET OM UDVIKLINGEN AF HØJ KVALITET PÅ DAGTILBUDSOMRÅDET	39
Afslutning.....	39
BILAGSLISTE.....	40
Bilag A: Byggeri i perioden 2022-2024.....	40
Bilag B: Oversigt over tilsyn i Rødovre kommunes dagtilbud.	40

Indledning

Siden 1. juli 2018 har det været et krav, at Kommunalbestyrelsen mindst hvert andet år skal drøfte udviklingen på Dagtilbudsområdet politisk. Kommunalbestyrelsen har desuden pligt til at sikre, at der føres tilsyn med dagtilbuddene. Formålet med denne kvalitetsrapport er både at give Kommunalbestyrelsen tilstrækkeligt med viden om udviklingen på Dagtilbudsområdet samt at give en status på de seneste to års tilsyn, så der kan træffes de nødvendige beslutninger til understøttelse af den fortsatte udvikling af den pædagogiske kvalitet på Dagtilbudsområdet.

Udover at danne grundlag for drøftelse på det politiske niveau, har kvalitetsrapporten til hensigt at give medarbejdere og ledere i dagtilbuddene en mulighed for at spejle deres dagtilbuds udvikling i de generelle tendenser i kommunen. Kvalitetsrapporten skal også bidrage til arbejdet med "Sammen om Rødovre", inspirere og give input til forældrebestyrelsernes arbejde med at understøtte det gode, lokale børneliv samt give forældre og andre relevante interessenter et samlet overblik over resultater og prioriteringer i Rødovre Kommunes dagtilbud.

Rødovre Kommunes fokus på kvalitetsudvikling på Dagtilbudsområdet hænger sammen med en national dagsorden om kvalitet i dagtilbud. I 2023 offentliggjorde Børne- og Undervisningsministeriet resultaterne af den nationale undersøgelse af kvalitet i dagtilbud på 0-2 årsområdet. Undersøgelsen viser, at der er stor variation i kvaliteten i både daginstitutioner og dagpleje. Undersøgelsen viser også, at kvaliteten er utilstrækkelig i flere dagtilbud. Dagtilbudsområdet i Rødovre Kommune har ikke data, der kan påvise, at Rødovre adskiller sig væsentligt fra de tendenser, der ses i den nationale undersøgelse. Resultaterne af den nationale undersøgelse af kvalitet på 3-5 årsområdet forventes at blive offentliggjort i slutningen af 2024.

Dagtilbudsområdet er, som andre velfærdsområder, udfordret i forhold til at sikre kvalificeret arbejdskraft, og flere børn end tidligere har behov for en både kvalificeret, differentieret og til tider specialiseret tilgang. Det har betydning for og stiller krav til kvaliteten på Dagtilbudsområdet.

I august 2023 blev Rødovre Kommunes Trivselsår skudt i gang. Det betyder, at der på tværs af kommunen vil være øget fokus på børns trivsel det kommende år. For Dagtilbudsområdet betyder det, at der vil være ekstra opmærksomhed på den tidlige opsporing af børn med tegn på mistrivsel, på det pædagogiske arbejde med børn i udsatte positioner og på samarbejde på tværs med Sundhedsplejen og Børne- og Familieområdet. Det er nogle af de områder, som Dagtilbudsområdet i forlængelse af denne kvalitetsrapport ønsker at prioritere.

I Rødovre Kommune er Dagtilbudsområdet kendetegnet ved en leder- og medarbejdergruppe, som tager stort ansvar for at udvikle kvaliteten tæt på børnene. I denne kvalitetsrapport kan du derfor læse, at den fortsatte udvikling af kvalitet i Rødovre Kommune kræver, at Dagtilbudsområdet fremover øger fokus på at arbejde dataunderstøttet, evidensbaseret og med en systematisk videndeling på tværs af dagtilbuddene.

Kort om Dagtilbudsområdet i Rødovre kommune

Dagtilbudsområdet består af 20 kommunale daginstitutioner og den kommunale dagpleje. Tilsammen har ca. 910 0-2-årige og 1.420 3-5-årige deres hverdag i kommunens dagtilbud sammen med omkring 600 fuldtidsmedarbejdere og ledere. Rødovre Kommunes mindste dagtilbud har ca. 60 børn, mens det største dagtilbud huser omkring 200 børn.

De større dagtilbud er opdelt i afdelinger for at sikre mulighed for nærvær og fordybelse samt oplevelsen af at være en del af både det lille og det store børnefællesskab. Derudover fører Dagtilbudsområdet tilsyn med en privat børnehave og en række private pasningsordninger beliggende i Rødovre.

Kvalitetsrapporten i hovedtræk

Siden den nuværende dagtilbudslov trådte i kraft i 2018 har Dagtilbudsområdet været i gang med en gennemgribende forandring af dagtilbudspædagogikken med fokus på at sikre høj pædagogisk kvalitet funderet i den styrkede pædagogiske læreplan. Dette arbejde er en kontinuerlig og omfattende proces, som også fremover kræver, at vi er vedholdende i de igangværende indsatser, men at vi samtidig lærer af de erfaringer, der allerede er gjort. Kvalitetsrapporten vil bære præg af dette dobbelte blik.

Første del af Kvalitetsrapporten giver en kort status på de indsatsområder, Dagtilbudsområdet har arbejdet med siden sidste rapport.

Kvalitetsrapportens anden del går i dybden med elementer i udviklingen af høj pædagogisk kvalitet. Det drejer sig om, hvordan den styrkede pædagogiske læreplan udmøntes i Rødovre Kommune, og hvordan de pædagogiske læringsmiljøer samt evaluerings- og refleksionskulturer er på vej til at forme praksis på Dagtilbudsområdet. Det er også i denne del, at forældresamarbejdet udfoldes, ikke mindst som det tager sig ud i forældrebestyrelsen. Med dagtilbudsloven fra 2018 har Rødovre Kommune implementeret en model for pædagogisk tilsyn, som er tilpasset loven. Status på den kvalitet, der er konstateret på baggrund af de pædagogiske tilsyn, bliver ligeledes gennemgået i kvalitetsrapportens anden del. I denne del af rapporten vil arbejdet med børn i udsatte positioner beskrives.

Tredje del af kvalitetsrapporten er Dagtilbudsområdet i tal, hvor bl.a. udviklingen i børnetallet, personalsituationen og minimumsnormeringer vil blive gennemgået.

Den afsluttende del af kvalitetsrapporten vil have fokus på de fremadrettede indsatsområder i 2024-2026. Fra 2024 vil der være behov for både at videreføre nogle af de igangværende indsatsområder, men der vil også blive iværksat nye indsatser i forlængelse af den politiske dagsorden både nationalt og lokalt i Rødovre Kommune.

Som et led i arbejdet med at sikre høj kvalitet Rødovre Kommunes dagtilbud, har der i seneste to år været arbejdet med fire indsatsområder: *Evaluering og læringsmiljøer*, *Børn i udsatte positioner*, *Digitalisering* samt *Helhedsplan for bygninger*. I det følgende afsnit vil der være en kort status på disse fire indsatsområder.

Status på indsatsområder 2021-2023:

Status på indsatsområde: Evaluering og læringsmiljøer

Arbejdet med indsatsområdet *evaluering og læringsmiljøer* har været medvirkende til, at refleksions- og evalueringens kultur er blevet et nyt og afgørende aspekt i den pædagogiske praksis i dagtilbuddene i Rødovre Kommune.

Medarbejdere og ledelse skal løbende reflektere over egen praksis. De løbende refleksioner er en del af lovens krav om etablering af en evalueringens kultur, som opbygges på baggrund af systematisk indsamlet data. Selvom dagtilbuddene altid har været optaget af kvalitetsudvikling og reflekteret over egen praksis, er udviklingen af en evalueringens kultur en *kulturforandring* og derfor en langsigtet proces, hvor de mange enkeltstående indsatser og tiltag over tid bidrager til en ny kultur. Rødovre Kommunes data viser, at der er behov for mere systematik i det pædagogiske arbejde, herunder at sikre nødvendig pædagogisk dokumentation, før det lovpligtige krav om etablering af en evalueringens kultur kan efterleves. Kun på denne måde kan læringsmiljøerne evalueres og tilpasses børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Dagtilbuddenes lovpligtige læreplaner viser udviklingen af refleksions- og evalueringens kulturen. Læreplanerne er blevet medarbejdernes dynamiske værktøj i det daglige arbejde. Evaluering af dagtilbuddenes læreplaner og efterfølgende tilpasning af læreplanerne er netop blevet gennemført i første halvår af 2023. En stor andel af dagtilbuddene fastholder evalueringens kultur som et indsatsområde i forhold til udvikling af deres pædagogiske praksis.

I dagtilbuddenes læreplaner fremgår det tydeligt, at der er kommet et større kendskab til, hvad det kræver at etablere en evalueringens kultur. Hos flere dagtilbud er der en opmærksomhed på dokumentationsmetoder som f.eks. observation, interviews og videooptagelser. Der ses endvidere et fokus hos dagtilbuddene på at skabe en struktur og systematik ved at benytte mødeformer, der lægger op til refleksion og evaluering. Dette billede tegner sig også i det pædagogiske tilsyn på Dagtilbudsområdet. Nogle dagtilbud er nået langt i udviklingen, andre er på vej, og kun få er ikke nået dertil endnu.

Et praksiseksempel fra Dagtilbud:

Medarbejderne fortæller, at der er skabt en systematisk ramme for refleksion og evaluering. Der er afsat tid på stue- og refleksionsmøderne, længe- og udviklingsmøder samt personalemøder. Ledelsen sørger for at udarbejde en dagsorden, som sikrer, at de ønskede evaluerings- og refleksionstiltag finder sted. Det pædagogiske personale har en bred vifte af forskellige evalueringsværktøjer til rådighed – herunder LTU-modellen, dataindsamlingsaftaler, observationer, logbøger. Personalet arbejder med hypoteser og afprøvninger, som evalueres løbende og det, der viser sig at være velfungerende, implementeres med det samme. Dette gælder både læringsaktiviteter og de daglige rutiner. Medarbejderne fortæller, at ledelsesrepræsentanter som regel deltager i de forskellige møder og dermed har mulighed for at trække tråde og samle tiltag på tværs af stuer og afdelinger.

...medarbejderne nævner, at de altid har mulighed for at få sparring med hver deres afdelingsleder inden for kort tid på alle de aspekter af den pædagogiske praksis, som de finder udfordrende på det aktuelle tidspunkt. Dette virker rigtig godt og giver mulighed for at justere praksis, inden de mindre eller større udfordringer kan nå at blive til en frustration hos medarbejderne.

Om refleksions- og evalueringskultur
Uddrag fra en tilsynsrapport

Der ses tegn på, at evaluering italesættes på en ny og mere kvalificeret måde end tidligere. Dog er der fortsat brug for at prioritere arbejdet med evaluering og læringsmiljøer højt. De individuelle dagtilbud har taget opgaven på sig, men det er op til den enkelte dagtilbudsleder at vælge metoder, udvikle systematik og udvælge data. Der er kun få metoder og tilgange, der anvendes på tværs af samtlige dagtilbud og dermed mistes muligheden for erfaringsudveksling og sammenligning af tilgængelig data på tværs af Dagtilbudsområdet.

En analysemetode, som anvendes på tværs af hele Dagtilbudsområdet er LTU, der systematisk identificerer Læring, Trivsel og Udvikling hos et barn eller børnegruppe. I perioden 2022-2023 blev der i samarbejde med PUC uddannet flere LTU-processtyrere, men der er behov for yderligere uddannelse for at sikre, at alle dagtilbud er i stand til at gennemføre LTU-processer fremadrettet.

Den seneste analyse af læreplaner og gennemgang af tilsynsrapporter viser, at der fortsat er behov for systematisk understøttelse af det pædagogiske arbejde med data, dokumentation og evaluering. Indsatsområdet *evaluering og læringsmiljøer* kræver derfor fortsat opmærksomhed fra både forvaltningens og dagtilbudenes side. Evaluering og læringsmiljøer udfoldes yderligere i kapitlet *Høj pædagogisk kvalitet i dagtilbud*, da Dagtilbudsområdet prioriterer at arbejde videre med indsatsen. Evaluering og læringsmiljøer vil derfor også fremadrettet blive en del af de særligt prioriterede indsatsområder.

Status på indsatsområde: Børn i udsatte positioner

I 2020 blev der igangsat en ny proces for indsatser rettet mod børn i udsatte positioner. Processen er illustreret som en indsatsstrappe, hvor indsatsen omkring barnet specialiseres yderligere for hvert trin, man bevæger sig op ad trappen. De seneste to år har der været fokus på at implementere indsatsstrappen for tidlig indsats i dagtilbuddene og hos vores tværgående samarbejdspartner. Ansøgningskemaerne til specialpædagogiske visitationer viser, at dagtilbuddene i perioden har udviklet ressourcesynet omkring børnene, at kvalite-

ten i læringsmiljøerne er øget, ligesom der er et øget fokus på det tværfaglige samarbejde omkring børn og deres familie.

I perioden er der blevet efterspurgt flere indsatser fra Dagtilbudsområdets pædagogiske ressourcesteam, hvilket kan ses gennem flere ansøgninger til støtteforanstaltninger. Der er derfor prioriteret flere ressourcer til arbejdet med børn i udsatte positioner, men der er fortsat behov for nye og flere kortvarige indsatser for at dække det stigende behov.

Behovet for flere specialpædagogiske pladser har været stigende. Siden omlægningen af kommunens § 4 resourcepladser tilbage i 2020 har alle 15 pladser konsekvent været udnyttet i Rønneholm og Nyager, der har resourcepladserne. Før omlægningen stod 2-4 pladser tomme på grund af organisatoriske udfordringer. Siden 2021 er der yderligere årligt oprettet ekstra resourcepladser i de lokale dagtilbud, så der ved udgangen af 2023 var visiteret 27 børn til resourcepladser. Det stigende behov for resourcepladserne gør, at Dagtilbudsområdet nu er i gang med at etablere en tredje gruppe med otte resourcepladser, som forventes åbnet fra 1. maj 2024. Kvaliteten i resourcepladserne er i perioden forbedret gennem højere faglighed og mere tværgående samarbejde med PPR og Børne- og Familieafdelingen (BØFA). Omlægningen af resourcepladserne tilbage i 2020 gør således, at børnene og deres familie i højere grad modtager et tilpasset tilbud.

Antallet af børn visiteret til de meget specialiserede indsatser (de tidligere § 32 pladser under Lov om Social Service, nu § 83 pladser i Barnets Lov) er i samme periode fordoblet fra ca. 12 pladser til i dag 23 pladser. Det stigende behov gør, at Rødovre Kommune skal vurdere om pladserne fremadrettet fortsat skal købes eksternt, eller i højere grad skal tilbydes lokalt.

Det stigende behov for særlige indsatser i almene dagtilbud og for mere specialiserede pladser gør, at Dagtilbudsområdet fremadrettet ønsker at have større fokus på den tidlige opsporing, så de forebyggende indsatser får størst mulig effekt. Indsatsområdet *Børn i udsatte positioner* videreføres derfor som prioriteret indsats.

Status på indsatsområde: Digitalisering

Dagtilbudsområdet har siden 2021 haft Digitalisering som indsatsområde. Både for at sikre overholdelse af de GDPR-regler, der kom med den nye persondataforordning, der trådte i kraft i 2018 og for at sikre professionel digital understøttelse af Dagtilbudsområdet.

I begyndelsen af 2021 fik Rødovre Kommune udarbejdet en digitaliseringsstrategi for 0-6-års området på baggrund af en analyse af Dagtilbudsområdets behov for og ønsker til digitalisering. I arbejdet blev både Dagtilbudsområdet og Digitaliseringsafdelingen inddraget. Der blev peget på fem temaer og to grundforudsætninger, som anviste retningen for en digitaliseringsstrategi på Dagtilbudsområdet.

De to grundforudsætninger i strategien er en robust IT-infrastruktur med fokus på udstyr og netværk med den rette kapacitet og en digital praksis, der understøtter, at Dagtilbudsområdet kan leve op til GDPR-kravene. De fem temaer omhandlede etableringen af et fundament for digital dannelse i dagtilbuddene, muligheden for fleksibel og effektiv planlægning, et mere aktivt forældresamarbejde gennem AULA, nemmere adgang til faglig dygtiggørelse for medarbejderne og bedre overgange for børnene. Implementeringen af strategien skal igangsættes centralt. Grundet begrænsede ressourcer har det kun i begrænset omfang været muligt.

I starten af 2023 blev det planlagt at igangsætte et pilotprojekt for at tage de indledende trin mod at implementere digitaliseringsstrategien og imødekomme de GDPR-udfordringer, som Dagtilbudsområdet står overfor. Pilotprojektet har til formål at udvikle et bæredygtigt koncept for IT-arkitektur og efterlevelse af GDPR-reglerne på Dagtilbudsområdet. I pilotprojektet er der fokus på at udvikle og afprøve arbejdsgange for tre forskellige typer af digitale udstyr; telefoner, tablets og computere. Det skal sikres, at alle arbejdsgange, der indeholder personoplysninger foregår i overensstemmelse med GDPR. Det skal samtidig sikres, at telefoner, tablets, computere og arbejdsgangsbeskrivelser understøtter dagtilbuddenes hverdag og pædagogiske praksis. På grund af en række forsinkelser er pilotprojektet først igangsat ved udgangen af 2023. Erfaringerne fra projektet ønskes anvendt i et koncept, som kan udrulles på hele Dagtilbudsområdet i takt med, at de økonomiske rammer muliggør det.

Der er stadig behov for nye indsatser og at videreføre nogle af de initiativer, som allerede er sat i gang. Det er forventningen, at erfaringerne fra pilotprojektet vil komme alle dagtilbud i Rødovre Kommune til gode. Det kræver, at fokus på det fortsatte arbejde fastholdes. Implementeringen af digitaliseringsstrategien er nødvendig, hvis området skal leve op til den gældende lovgivning indenfor GDPR. Derudover er der behov for endnu større digital understøttelse, så det pædagogiske personale kan arbejde professionelt med at udvikle kvaliteten i dagtilbuddene. Dette gøres for eksempel ved systematisk arbejde med tidlig indsats og dokumentation af indsatser for bl.a. børn i udsatte positioner. Endelig er tidssvarende digitalisering et vigtigt aspekt i forbindelse med både fastholdelse og rekruttering af pædagogisk personale.

Indsatsområdet *Digitalisering* videreføres derfor, da et mere professionelt digitalt koncept er en forudsætning for at arbejde sikkert med børnenes data for at kunne indfri de ambitioner, som Rødovre Kommune har for kvalitet i dagtilbud, og ikke mindst for at kunne tiltrække de pædagogiske kompetencer, som der er brug for.

Status på indsatsområde: Helhedsplan for bygninger på dagtilbud

Sidste kvalitetsrapport prioriterede indsatsområdet *Helhedsplan for bygninger på Dagtilbudsområdet*. Det skyldtes for det første, at Rødovre Kommune er midt i en større byudvikling, der forventes at give en tilvækst af børn på 0-5 års området. For det andet stiller den nye styrkede læreplan krav om, at de rette fysiske rammer ude og inde er en forudsætning for høj pædagogisk kvalitet.

I 2021 blev det besluttet, at der skal arbejdes med langsigtede investeringsplaner for dagtilbud. Børne- og Kulturforvaltningen igangsatte derfor analyser på Dagtilbudsområdet med fokus på at forene aktuelle børnetalsprognoser med de konkrete pladsudfordringer. I samarbejde med NERD Architects blev der gennemført en lokaleanalyse af udvalgte dagtilbud på Dagtilbudsområdet med henblik på at komme med konkrete eksempler på, hvordan kapaciteten kunne udbygges, indretningen forbedres og læringsmiljøerne moderniseres. Børne- og Kulturforvaltningen har i samarbejde med Teknisk Forvaltning udarbejdet en rækkefølgeplanlægning, som styrer, hvordan kapacitet og kvalitet sikres i takt med udviklingen i behovet. Planen er politisk godkendt.

Helhedsplanen har i høj grad sat fokus på at skabe den fornødne pladskapacitet i en periode med høj byggeaktivitet i kommunen og den tilhørende forventede befolkningstilvækst. Dette sker løbende med øje for ikke at få for mange dagtilbudspladser. Eksempelvis bygges et nyt dagtilbud på Horsevænget (det tidligere Kompasset), ligesom at der allerede er udbygget med stuer i Broparken. Dagtilbudsområdet er endvidere udvidet med syv stuer i Skibet.

Da der blev konstateret et efterslæb på vedligeholdelsen af dagtilbuddene afsatte Kommunalbestyrelsen med budget 2021 ekstra midler til renovering af disse. Derudover har Kommunalbestyrelsen løbende afsat anlægsmidler til større renoveringer, køkkener, vedligehold af legepladser mv. I bilag A findes et overblik over de største opgaver i perioden 2022 til 2024.

På anlægssiden kan fremhæves, at der er etableret fire produktionskøkkener (et femte er på vej), et modtageskøkken og en gennemgribende renovering af et af de største produktionskøkkener. Tre dagtilbud har udvidet kapaciteten med i alt 12 stuer, hvoraf Skibet står for den største udvidelse med syv stuer. Derudover har der været gennemgribende renovering af Skanderup Skovhus og Broparken.

Vi ved, at godt byggeri og moderne fysiske rammer er afgørende for børns trivsel og udvikling”

*Borgmester, Britt Jensen,
Den 12. september 2023 ved indvielse i Børneinstitutionen Skibet*

På driftssiden har et stort fokus været på at få renoveret klimaskærmene, såsom vinduer, tage, døre og facader. For eksempel har fire dagtilbud fået nye vinduer i perioden.

Legepladspulje:

Det er politisk besluttet at give midler til en øget vedligeholdelse og udvikling af dagtilbuddenes legepladser efter øget brug under Covid-19. I perioden under Covid-19 var dagtilbuddenes børn og voksne langt mere ude end tidligere. Der blev opsat udendørs vaskestationer med varmt vand hos de fleste dagtilbud for at muliggøre, at der kunne vaskes hænder udendørs. Flere dagtilbud har fastholdt en større brug af udearealerne og eksempelvis modtagelse af børn på legepladsen hver morgen og håndvask, inden man kommer ind i dagtilbuddet.

Der er afsat midler over tre år. I 2022 var der afsat 2,5 mio. kr., 2024-2027 er der afsat 1,4 mio. kr., årligt.

Midlerne i 2022 og 2023 blevet brugt til en række større projekter herunder:

- Generel forhøjelse af hegne og solafskærmning ved dagtilbuddene
- Større renovering af legepladsen ved Børnehuset Carlsro efter kommunalisering
- En større opgradering af læringsmiljøerne ved Børnehuset Villa Kulla
- Grillhytte og flere mindre renoveringer ved Børnehuset Islemark

Der er fortsat et stort efterslæb på driften. Derfor har puljen også været brugt til en lang række mindre vedligeholdelses- og driftsprojekter.

Dagtilbudsområdet er i mål med flere byggerier, andre byggerier er i gang, mens nye byggerier afventer igangsættelse. Det betyder, at indsatsområdet *Helhedsplanen for bygninger på Dagtilbudsområdet* afsluttes, men at der fortsat arbejdes målrettet efter Helheds- og rækkefølgeplanen.

I den næste del af kvalitetsrapporten vil de temaer, der indgår i dagtilbuddenes arbejde med udvikling af kvalitet, blive belyst. De indsatsområder, der er gjort status på ovenfor, vil blive foldet yderligere ud gennem beskrivelsen af disse temaer.

Høj pædagogisk kvalitet i dagtilbud

Rødovre Kommune arbejder for at skabe dagtilbud af høj pædagogisk kvalitet. Det skal forstås som dagtilbud, der er stærkt funderet i den styrkede pædagogiske læreplan. Det er dagtilbud, der står sikkert i om-sætningen af det fælles pædagogiske grundlag og hviler på et børnesyn, hvor det at være barn har værdi i sig selv. Legen er central i det pædagogiske arbejde, og læringsmiljøer er tilpasset det enkelte barn og bliver løbende evalueret og udviklet for at møde netop børnegruppens forudsætninger og behov. Høj pædagogisk kvalitet kræver, at der løbende arbejdes på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn, og at der er en stærk systematik i forhold til at dokumentere praksis.

Pædagogiske læringsmiljøer samt refleksions- og evalueringskultur er to nøglebegreber i arbejdet med høj pædagogisk kvalitet og den styrkede pædagogiske læreplan. Begge begreber er der særligt fokus på Dagtilbudsområdet i Rødovre Kommune. De udfoldes herunder.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Dagtilbuddene i Rødovre Kommune har arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, siden den nye lovgivning blev indført medio 2018. Dagtilbuddenes læreplaner er medarbejdernes og ledelsens arbejdsredskab og skal ikke som tidligere godkendes af Kommunalbestyrelsen. I Rødovre Kommune bliver læreplanerne, som loven foreskriver det, evalueret hvert andet år. Når dagtilbuddene arbejder aktivt ud fra den styrkede pædagogiske læreplan, højnes kvaliteten i dagtilbuddene og styrker dermed børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Pædagogiske læringsmiljøer

Læringsmiljøer er et centralt begreb i den styrkede pædagogiske læreplan. Pædagogiske læringsmiljøer er formet af dels fysiske rammer – altså bygning og indretning - og dels af psykiske rammer – altså samspillet mellem børn og voksne samt børnene imellem.

Det pædagogiske personale og ledelsen i dagtilbuddet skal løbende have et blik for at rammesætte og tilrettelægge læringsmiljøerne på en måde, så børnene får de bedst mulige betingelser for at udvikle sig og lære nyt.

Evaluerings- og refleksionskultur

I lovgivningen om den styrkede pædagogiske læreplan beskrives det, at lederne af dagtilbuddene har ansvaret for at etablere en evalueringskultur. Evalueringskultur forudsætter, at dagtilbuddene løbende skal reflektere og evaluere deres praksis. Det vil blandt andet sige, at dagtilbudslederne har ansvaret for, at de pædagogiske medarbejdere og ledelsen selv forholder sig refleksivt til, hvordan de pæda-

Der er god plads både inde og ude, man finder gode læringsrum i rummene. Det er let at aflæse, hvor man kan lege og lave hvad. Indendørs er der et stort lokale, hvor børnene kan tumle og udfordres fysisk, det store fællesrum ved køkkenet giver mulighed for, at børnene kan fordele sig i mindre grupper og fordybe sig i deres lege. På stuerne er der mange forskellige legezoner f.eks. køkken-, dukke-, læse- og byggehjørner, ligesom der er borde til aktiviteter og frokost. Der er plads til både stille lege, og de lege der kræver lidt mere plads og armbevægelser. Legetøjet er overskueligt, og det er muligt at aflæse, hvad man kan lege med. Det meste legetøj er i børnehøjde.

*Om det fysiske læringsmiljø i et dagtilbud,
Uddrag fra et tilsyn*

gogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppernes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvorefter de løbende justerer praksis på baggrund heraf.

Udviklingen af en refleksions- og evalueringskultur kalder på en anden strukturering og systematik i dagtilbuddene end den, der var før 2018.

Erfaringer med den styrkede pædagogiske læreplan

I den foregående kvalitetsrapport beskrev lederne i Rødovre Kommunes dagtilbud i en evaluering, at de så en forskel fra den tidligere pædagogiske læreplan til den styrkede pædagogiske læreplan i forhold til betoningen af børneperspektivet. De beskrev, at der var kommet en styrket opmærksomhed på eksempelvis børnefællesskaber, rutiner og leg. Dagtilbudslederne oplevede, at der blev sat fokus på opdeling af børn i mindre grupper, aktiviteter på børnenes initiativ og øget medbestemmelse. De nævnte fokusområder er med til at sikre, at alle børn bliver inddraget i større eller mindre fællesskaber. Det blev også understreget, at legen havde fået en vigtigere rolle i den styrkede læreplan. Nu planlægger dagtilbuddene aktiviteter og rammesætter legen ud fra børnenes behov. Det beskrives ligeledes, at fokus i højere grad er på inddragelse af børnenes perspektiver i planlægningen. Næste skridt bliver i langt højere grad systematisk at inddrage børnenes stemmer direkte i praksisudviklingen.

Ved en gennemgang af de indsatsområder, kommunens dagtilbud har valgt at arbejde med i 2024 ses det, at legen fortsat er et meget anvendt indsatsområde i læreplaner. Det analytiske blik på legen er stærkt i dagtilbuddene, og de vil bl.a. sætte fokus på legens betydning og værdi. Det beskrives for eksempel ved målsætninger om, at legen ikke skal afbrydes af hverdagens andre gøremål, at legen kan styrke børnefællesskaber og at børnene skal have mulighed for at danne erfaringer via mange forskellige legetyper. Desuden er der fokus på arbejdet med de voksnes roller og positioneringer i legen.

Legen har en central betydning for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Legen er børnenes foretrukne aktivitet og middel til udvikling af bl.a. sprog, kreativitet, forestillingsevne, venskaber og sociale færdigheder. Børnene lærer, når de leger, men de leger ikke for at lære.

Vi er bevidste om, at ikke alle børn kan lege. Det er de voksne, der skal lære børnene at lege. Det kan de bl.a. gøre ved at være aktivt deltagende og udvide børnenes lege med flere aktører og flere materialer. Det kan også gøres ved at præsentere aktører i forskellige lege fx hvilke roller er der i bager-leg, købmands-leg og lignende.

Om leg i pædagogisk læreplan

Nogle dagtilbud har i deres læreplaner fokus på børneperspektiver, børnesyn og børns deltagelsesmuligheder. Dagtilbuddene ønsker at være nysgerrige på, hvad børnene udtrykker, og ikke blot på, hvad de voksne tror, børnene udtrykker. Der arbejdes hen imod, at alle børn gives deltagelsesmuligheder og får en stærk indflydelse på deres hverdag. Derudover er der fokus på at sikre stærke læringsmiljøer af høj kvalitet i hele åbningstiden.

Sprog er yderligere et indsatsområde, der er valgt af mange af dagtilbuddene i deres læreplaner. Se uddybning af dette tema i afsnittet om sprog.

Dagtilbudsområdet skal fortsat have særligt fokus på Evaluerings- og refleksionskulturen. Dette kommer også til udtryk i de enkelte dagtilbuds læreplaner, hvor ca. en tredjedel af dagtilbuddene har valgt at have evalueringskultur, som et særligt indsatsområde for de næste to år.

Tilsyn på Dagtilbudsområdet

Tilsyn på Dagtilbudsområdet består af flere elementer: det pædagogiske tilsyn med kommunale og private dagtilbud, tilsyn med private passere (Børne- og Kulturforvaltningen, Dagplejen), hygiejnetilsyn (Social- og Sundhedsforvaltningen, Sundhedsplejen) og legepladstilsyn (Teknisk Forvaltning). Siden 2022 er det pædagogiske tilsyn i Rødovre Kommune gennemført inden for den ramme, som blev vedtaget af Børne- og Skoleudvalget i 2019 og justeret i 2021. Det nuværende tilsynskoncept indebærer bl.a. gennemgang af dagtilbudets læreplan, inddragelse af personalet og forældrebestyrelse i tilsynsprocessen samt udarbejdelse af en handleplan på baggrund af tilsynsresultaterne. Tilsynsrapporter offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Ifølge Dagtilbudsloven har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med indholdet af de dagtilbud, der er beliggende i kommunen samt at offentliggøre en ramme for det pædagogiske tilsyn på området. Kommunalbestyrelsen får gennem denne Kvalitetsrapport en samlet afrapportering på tilsyn gennemført de seneste to år. Alle tilsynsrapporter er vedlagt som links i bilag B.

Den nuværende ramme for det pædagogiske tilsyn skal evalueres og eventuelt justeres i løbet af 2024. Resultater af evalueringen vil blive fremlagt for Børne- og Skoleudvalget, når den foreligger.

Ramme for pædagogisk tilsyn i Rødovre

Den styrkede pædagogiske læreplan samt det pædagogiske tilsyn udgør fundamentet for den pædagogiske praksis, som udfolder sig i Rødovre Kommunes dagtilbud. Det er målsætningen, at både den pædagogiske læreplan og de tilsynsbaserede materialer, herunder rapport og handleplan, skal være anvendelige dynamiske udviklings- og styringsredskaber i det pædagogiske arbejde, som sigter mod høj pædagogisk kvalitet. Redskaberne skal kunne bruges af medarbejdere og ledelse på dagtilbudsniveau samt på tværs af dagtilbuddene, i forældrebestyrelserne og på forvaltningsniveau. Omkring seks måneder efter et tilsyn gennemføres opfølgingsmøder, hvilket har været en del af tilsynsrammen i alle dagtilbud siden 2021. Opfølgingsmøderne medvirker til at vedligeholde og fastholde en løbende faglig dialog mellem dagtilbuddenes ledelsesteams og forvaltningens konsulenter.

Det pædagogiske tilsyn i Rødovre Kommune følger fortsat en 2-årig kadence. For at tilgodese uvildighedsprincippet gennemføres ca. halvdelen af tilsyn som planlagte tilsyn, den anden halvdel gennemføres som uanmeldte tilsyn.

Opsummering af resultater af pædagogiske tilsyn 2022-2023

I perioden januar 2022 til december 2023 er der gennemført pædagogisk tilsyn i alle kommunale og private dagtilbud i Rødovre Kommune på nær Dagplejen. Det pædagogiske tilsyn i Dagplejen var planlagt til december 2023, men er blevet udskudt til januar 2024 på grund af manglende konsulentressourcer i efteråret 2023.

Tilsynsresultater fordeler sig i tre grupper:

- **Generel indsats:** Kontinuerligt arbejde med udvikling af kvalitet.
- **Fokuseret indsats:** Enkelte forhold fordrer en fokuseret indsats.
- **Særlig indsats:** Flere forhold fordrer en fokuseret indsats, der også følges op med nyt tilsyn, inden for seks måneder.

Resultater af tilsyn gennemført i 2022-2023 har primært placeret sig i gruppen med generel og fokuseret indsats. I tre dagtilbud var vurderingen, at den pædagogisk praksis krævede særlig indsats. I disse tilfælde blev samarbejdet mellem forvaltningen og dagtilbuddets ledelsesteam intensiveret, og udviklingen blev fulgt nøje. Alle tre dagtilbud er lykkedes med at skabe den tilstrækkelige kvalitetsudvikling, så det opfølgende tilsyn viste, at kvaliteten fremadrettet kalder på generel og fokuseret indsats. I fem dagtilbud sås en pædagogisk praksis, der krævede en generel indsats. Alle tilsynsrapporter for de senest gennemførte pædagogiske tilsyn er offentliggjort på dagtilbuddenes hjemmesider (Bilag B: Oversigt over tilsyn i Rødovre kommunes dagtilbud.).

De pædagogiske tilsyn 2022-2023 viser, at kvaliteten af den pædagogiske praksis i Rødovre Kommunes dagtilbud er af tilstrækkelig kvalitet. Der er stadig mulighed for yderligere udvikling og realisering af potentiale, som kan gavne både børn og voksne. Kun få dagtilbud kan betragtes som dagtilbud med høj pædagogisk kvalitet.

Et af de aspekter, som kræver opmærksomhed i den kommende periode, er fordelingen mellem uddannede og ikke-uddannede medarbejdere på Dagtilbudsområdet. Tilsynsrapporterne viser, at to dagtilbud lever op til den politiske ambition om at have fordelingen på 70 % pædagoger og 30 % pædagogmedhjælpere, hvilket er et udtryk for rekrutteringsvanskeligheder i forhold til uddannede pædagoger. Læs mere om rekrutteringsudfordringerne og pædagog- og medhjælperfordelingen i kapitlet om *Dagtilbud i tal*.

Pædagogik, børnesyn og sammenhæng til den pædagogiske læreplan

De gennemførte tilsyn peger på, at den pædagogiske praksis i Rødovre Kommunes dagtilbud er i overensstemmelse med både ideerne bag den styrkede læreplanslovgivning og de læreplaner, som er udarbejdet i de enkelte dagtilbud. Flere dagtilbud er optaget af arbejdet med børnesyn og børneperspektiver, hvilket kan ses i både tilsynsrapporterne og i dagtilbuddenes egne handleplaner. Der bliver arbejdet aktivt på at fremme et perspektiv, der fokuserer på og værdsætter de ressourcer, som børn og familier har med sig. Tilsynsobservationer viser dog, at der kan være uoverensstemmelse mellem de intentioner, som personalet tillægger handlingerne i den daglige praksis, og den måde som situationerne og børnenes reaktioner opleves på. Det er derfor fortsat nødvendigt at prioritere arbejdet med børnesyn, børneperspektiver samt udviklingen af den daglige pædagogiske praksis med henblik på at højne kvaliteten.

På en stue i vuggestuen sidder nogle børn og en voksen på gulvet og tager strømper og sko på. Et barn sætter sig på gulvet med sine sko og prøver at sætte dem på sine fødder. Den voksne sætter sig hen til barnet. Den voksne ser på, mens barnet selv prøver. Efter at barnet har prøvet sig frem i lille stykke tid, siger den voksne:

”Hvor er du god, vil du have lidt hjælp?”. Den voksne hjælper barnet med at få skoene på, og siger:

”Kan du selv lukke velcroen?” Barnet prøver flere gange at få velcroen til at lukke på de to sko. Det lykkes efter flere forsøg, og barnet rejser sig for at gå ud på legepladsen.

*Om Pædagogik, børnesyn og sammenhæng til den pædagogiske læreplan
Eksempel fra tilsynsrapport*

Trivsel, samspil og kommunikation

Samsillet og interaktionen mellem børn og voksne har en afgørende betydning for kvaliteten af den pædagogiske praksis. Tilsynsresultaterne viser, at de dagtilbud, der har arbejdet målrettet og systematisk med relations- og interaktionsindsatsen i løbet af 2022 og 2023, har opnået positive resultater. Det er dog vigtigt at understrege, at dette område kræver kontinuerlig opmærksomhed fra både medarbejder- og ledelsessiden. Under tilsynsbesøgene har tilsynsførende observeret mange gode og konstruktive samspilssekvenser mellem børn og voksne. Det pædagogiske personale udviser engagement og understøtter børnene i deres initiativer.

Leg og undersøgelse af is med vuggestuebørn med god kommunikation og italesættelse af oplevelserne omkring legen. Der tales om kold og varm, og om at isen smelter og bliver til vand. Et barn kommer isen ind på maven. Den voksne siger: "Kommer du den ind på maven?". Der er ærter i isterningerne. Et barn siger: "Ærter", den voksne svarer: "Kan du godt lide ærter, skal jeg finde en med ærter?" Den voksne finder en ny isterning med ærter i til barnet.

Om Trivsel, samspil og kommunikation

Siden 1. januar 2021 har Aula været kommunikationsplatformen mellem

dagtilbud og forældre. Både personale og forældre giver udtryk for deres tilfredshed med de muligheder, som Aula tilbyder. Samtidig kan der opstå en udfordring i, at finde en passende balance mellem informationsmængden og den tid, personalet anvender på kommunikation gennem Aula i forhold til den tid de bruger sammen med børnene. Desuden peger forældrene og personale på værdien af den daglige kommunikation face-to-face, som ikke må forringes eller indskrænkes.

Med afsæt i, at skoleåret 2023-2024 er erklæret for Trivselsår i Rødovre Kommune og på baggrund af tilsynsresultaterne, er det særligt aktuelt at sætte fokus på børnenes trivsel. På nuværende tidspunkt er der ikke besluttet en fælles metode for vurdering af børns trivsel i Rødovre Kommune. I dialogen mellem konsulenterne og forældrebestyrelserne under tilsyn fremhæver forældrene også trivsel som et af de aspekter af den pædagogiske praksis, der optager dem. Det skal bemærkes, at en del af dagtilbuddene eksperimenterer med forskellige metoder, f.eks. TOPI (*Tidlig opsporing og indsats*), til at undersøge børnenes trivsel på en mere systematisk måde. Disse dagtilbud opnår bedre og mere sikre databaserede resultater, der kan danne grundlag for justeringer i dagligdagen, som kan højne trivslen.

Læringsmiljøer

Resultaterne fra de gennemførte pædagogiske tilsyn indikerer, at der i samtlige dagtilbud i Rødovre Kommune er gennemført tiltag og sat initiativer i gang med henblik på at optimere læringsmiljøerne. Dog er der samtidig et klart behov for yderligere udvikling af lærings- og børnemiljøer. Flere dagtilbud har haft succes med at fokusere særligt på heldagsaspektet for eksempelvis at forbedre læringsmiljøerne i overgangssituationer og i ydertimerne.

Det psykiske aspekt af læringsmiljøerne er tæt forbundet med samspils- og trivselsaspektet i den pædagogiske praksis, hvilket blev omtalt i det forrige afsnit. De fagprofessionelle er bevidste om deres rolle i denne sammenhæng og påpeger behovet for en mere systematisk tilgang til undersøgelse og udvikling af de psykiske børnemiljøer, hvilket kan opnås gennem systematisk brug af eksempelvis TOPI. Det fremgår tydeligt af tilsynsmaterialer, at udvikling af de psykiske læringsmiljøer optager både medarbejdere og ledelse i Rødovre Kommunes dagtilbud.

En gruppe vuggestuebørn og en voksen er i gang med en leg. Der er opstillet nogle stole på rækker. Børnene skal på "bustur." Mens alle finder plads i bussen, spørger den voksne, om turens destination. Et af børnene siger:

"Vi skal til legeland!" De øvrige børn slutter sig til forslaget ved at gentage: "Legeland, vi skal til legeland!" Når alle har fundet plads, sætter den voksne sig på en stol foran alle børnene, men med ansigtet rettet mod børnene: "Så lukker vi dørene og kører til legeland! Og så skal vi lige finde gearstangen og så siger den- brum-brum, så er vi i gang!" Børnene gentager: "Brum-brum!" og griner. "Hov!" siger den voksne; "nu skal vi bremse for rødt lyssignal! Hold lige på hinanden!" Turen genoptages efter kort ophold ved lyssignalet... "Er vi der snart? Er vi der nu?" – "Så er vi her! Nu åbner vi dørene og alle kan komme ud og lege!"

Eksempel på et velfungerende læringsmiljø

Evaluering og dokumentation

Data fra de pædagogiske tilsyn 2022-2023 indikerer, at der stadig er betydelige variationer mellem de enkelte dagtilbud i forhold til at gennemføre planlagte evalueringsaktiviteter. Alle dagtilbud er i gang med udviklingsprocessen, men processen kræver omfattende understøttelse.

I forbindelse med medarbejderinterviews og tilsynsrelaterede samtaler fremhæves LTU-modellen (*Læring-Trivsel-Udvikling*), som det sikre redskab i deres evalueringsværktøjskasse. I perioden 2022-2023 blev der i samarbejde med Pædagogisk Udviklingscenter uddannet flere LTU-processtyrere. I 2023 gennemførte 24 medarbejdere fra henholdsvis 13 dagtilbud samt tre medarbejdere fra Pædagogisk Ressource Team (PRT) LTU-processtyreruddannelsen. Herudover blev processtyreruddannelsen udvidet og optimeret med en webportal, som understøtter processtyrerne igennem deres uddannelse og senere i arbejdet med LTU i praksis (*LTU Rødovre Kommune - TekX (tekxrk.dk)*). Der er fortsat et behov for at uddanne flere processtyrere for at sikre, at alle dagtilbud er i stand til at gennemføre LTU-processer. Samtidig er der behov for at fastholde og udvikle viden og systematik hos de allerede uddannede processtyrere.

Flere dagtilbud står med udfordringer i forhold til at skabe systematik i indsamlingen og analysen af data. I perioden 2022-2023 blev der etableret mulighed for, at pædagogisk personale har adgang til elektroniske evalueringsmaterialer, men der er fortsat udfordringer med at sikre adgang til en computer eller andet hardware for alle medarbejdere.

Flere dagtilbud oplever udfordringer med dokumentation og evaluering. Dette gælder især i de tilfælde, hvor evaluering af den pædagogiske praksis baserer sig udelukkende på det faglige skøn, der kræver en række professionelle kvalifikationer, der opnås f.eks. gennem en pædagoguddannelse. Denne udfordring bliver mere udtalt i takt med, at et øget antal medarbejdere uden relevant uddannelse i organisationen. Dagtilbud, der lykkes med at implementere en systematisk brug af de etablerede evalueringsredskaber, melder, at udfordringen opleves i mindre omfang, idet også ikke uddannede pædagogiske medarbejdere kan bidrage til evalueringsprocessen. Det betyder, at de uddannede pædagoger får større rolle i planlægningen af evalueringsprocesser. Det rejser problemstillingen om, hvorvidt de uddannede pædagoger skal prioritere tiden til dokumentation og evaluering af den pædagogiske praksis med henblik på at optimere denne for at skabe bedst mulige rammer for børn. Eller om pædagogerne bør prioritere tiden sammen med børnene og dermed begrænse muligheden for at udvikle den generelle pædagogiske praksis til fordel for børnene. Det understreger igen, at desto flere ikke-uddannede medarbejdere, der er i dagtilbud, desto mere tid skal pædagogerne bruge på at introducere dem til den gode pædagogiske praksis og afstemme de forskellige aspekter af denne.

Denne problemstilling kræver løbende opmærksomhed på flere niveauer eksempelvis i både de lokale og fælles MED-udvalg på Dagtilbudsområdet, da alt tyder på, at manglen på uddannet pædagogisk personale fortsætter mange år endnu.

Status på hygiejnetilsyn og samarbejde med det kommunale tilsynsteam

Der bliver årligt aflagt et hygiejnetilsyn i de kommunale, selvejende og private dagtilbud for at kontrollere og drøfte de hygiejniske og sundhedsmæssige forhold i husene. Tilsynene udføres af et tilsynsteam, bestående af den kommunale sundhedspleje samt kommunens hygiejnesygeplejerske. Rammen for hygiejnetilsynene tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens anbefalinger og omfatter gennemgang af indretning, inventar, toiletforhold, rengøringsniveau mm. De daglige rutiner og procedurer, der har betydning for hygiejne, miljø og indeklima i det enkelte dagtilbud, indgår også i hygiejnetilsynet. Der udarbejdes en rapport på baggrund af et tilsynsbesøg. Rapporten bliver fremsendt til dagtilbuddets ledelse.

Hvert dagtilbud og dagplejen har en sundhedsplejerske eller hygiejnesygeplejerske tilknyttet, som er deres kontaktperson i forhold til hygiejnetilsyn. Derudover er der mulighed for at kontakte hygiejnesygeplejersken i forhold til råd og vejledning omkring sundhedsfaglige problematikker og smitsomme sygdomme.

I 2023 blev hygiejnerapporterne gennemgået af Teknisk forvaltning, rengøringen og hygiejnesygeplejersken med henblik på optimering af de fysiske rammer.

Tilsyn med private pasningsordninger

Rødovre kommunale dagpleje fører tilsyn med de private pasningsordninger i Rødovre Kommune.

I Rødovre fører den kommunale dagpleje pr. 1.1.2024 tilsyn med 11 private pasningsordninger, som tilsammen passer 31 børn. De private pasningsordninger passer fra 1 – 5 børn.

Dagplejeadministrationen godkender de private passere samt deres hjem ud fra samme godkendelsesprocedure, som i den kommunale dagpleje. Her er fokus både på læringsmiljøer, sikkerhed og hygiejne. Udover at føre løbende tilsyn med de private pasningsordninger, varetager dagplejeadministrationen også rådgivning af de private passere samt forældre.

Bygnings- og legepladstilsyn

Rødovre Kommunes Tekniske Forvaltning gennemfører bygningstilsyn af de kommunalt ejede bygninger hvert 2.-3. år. Den systematiske og tilbagevendende legepladsinspektion udføres årligt af en certificeret ekstern legepladsinspektør med efterfølgende udarbejdelse af sikkerhedsmæssige anbefalinger. Dette koordineres af Rødovre Kommunes Tekniske Forvaltning. Det daglige eftersyn af legepladser gennemføres af dagtilbuddenes personale eller ledelse, som kontakter Teknisk Forvaltning efter behov.

Sprog

Sprogvurderinger

Forskerne i Danmark og resten af verden enige om, at sprog og evnen til at kommunikere har en afgørende betydning for menneskets trivsel, udvikling og muligheder i livet. De fleste kender Heckman-kurven og resultater af EPPSE-projektet, som understreger vigtigheden af tidlig indsats og dagtilbuddets rolle i forhold til forbedring af chancelighed og social mobilitet i samfundet. Dette afsnit beskriver dagtilbuddenes arbejde med sprogvurderinger og sprogstimulering.

I maj 2023 udgav Reformkommissionen publikationen "Nye Reformveje 2", og Reformkommissionens første anbefaling drejer sig om sprogvurdering og sprogstimulering i dagtilbud. Det anbefales blandt andet, at alle børn bliver sprogvurderet i 3-årsalderen for at understøtte, at alle børn med behov for den relevante sprogstimulering.

Den politisk besluttede ramme for sprogvurdering i Rødovre er ikke ændret siden 2010, hvor Børne- og Skoleudvalget besluttede, at ca. 50 % af en årgang skal sprogvurderes ved 3-årsalderen. I 2023 blev sprogvurderet 632 børn i alderen mellem tre og seks år i alt, heraf 301 3-årige, hvilket udgør 51%. Således lever dagtilbud i Rødovre fortsat op til den politiske beslutning på det overordnede plan.

I nedenstående tabel ses data for sprogvurderinger af de 3-årige i 2021, 2022 og 2023.

Årstal	2021	2022	2023
Antal	257	256	301
Andel af 3-årige det pågældende år	46 %	52 %	51 %

Tabel 1: Antal sprogvurderede 3-årige børn i 2021, 2022 og 2023

Nogle dagtilbud sprogvurderer alle eller stort set alle 3-årige børn, andre dagtilbud vurderer kun nogle enkelte børn. De samlede tal viser, at andelen af sprogvurderede 3-årige er ca. 50 %, men på de enkelte dagtilbud varierer andelen markant. Det medfører en række udfordringer i forhold til brugen af de statistiske data på Dagtilbudsområdet. Samtidig rejser det spørgsmål i forhold til den sprogstimulerende indsats, der etableres på baggrund af sprogvurderingsresultater.

Den procentuelle resultatfordeling på de forskellige indsatsgrupper i tabellen nedenfor er behæftet med usikkerhed, da det ikke er muligt at udlede, hvordan fordelingen ville kunne se ud, hvis alle børn var blevet sprogvurderet. Lovgivningen stiller krav om sprogvurdering af alle børn, hvor personalet eller forældrene har en bekymring for barnets udvikling inden for de sproglige, social eller andre aspekter. Størstedelen af resultaterne for de sprogvurderede børn i Rødovre Kommune befinder sig i den gruppe, der kræver generel indsats, hvilket skaber usikkerhed om hvorvidt de enkelte dagtilbud, der vælger ikke at sprogvurdere alle børn, lever op til lovkravet.

Tabellen neden for viser, at børnene inddeles i tre indsatsgrupper på baggrund af sprogvurderingerne. Fordelingen mellem indsatsgrupperne i 2023 er således: Generel indsats (82%), Fokuseret indsats (6%) og Sær-

lig indsats (9%). De resterende tre procent er fejlbehæftede vurderinger, som for eksempel sprogvurderinger, der ikke er gennemført fordi barnet ikke har tilstrækkelig dansk kundskab. Fordelingen mellem forskellige indsatsgrupper har forandret sig inden for de seneste tre år, men ikke markant.

	2023	2022	2021
Særlig indsats	9 %	11 %	11%
Fokuseret indsats	6 %	14 %	9 %
Generel indsats	82 %	73 %	79 %
Ikke placeret	3 %	3 %	1 %

Tabel 2: Procentuel fordeling af indsatsgrupper – historisk udvikling 2021-23

De dagtilbud, der sprogvurderer alle 3-årige børn ønsker at opnå databaseret viden om behovet for målrettet sprogstimulering, hvilket samtidig giver dagtilbuddet et billede af børns sproglige udvikling på stue- og dagtilbudsniveau, som kan udgøre grundlaget for gruppeindsatser.

Dagtilbud, der sprogvurderer en mindre andel af de 3-årige, baserer udvælgelse af børn på et fagligt skøn. Det faglige skøn forudsætter en systematisk tilgang til at vurdere børns sproglige udvikling. Desuden kræver det faglige skøn en høj pædagogisk faglighed og bevidstheden om, at ens normalitetsforståelse kan påvirkes af flere aspekter f.eks. børnegruppesammensætning og børnenes almene sproglige niveau. I takt med rekrutteringsudfordringerne øges kan det betyde, at man i dagtilbuddene bliver færre fagprofessionelle til at foretage det kvalificerede skøn. Det giver usikkerhed om alle de børn, der har brug for understøttelse i forhold til deres udvikling, bliver identificeret, sprogvurderet og sprogstimuleret efter behov.

Et praksiseksempel:

I to dagtilbud sprogvurderer pædagoger de 4-årige børn, som havde behov for sprogstimulering på baggrund af 3-årssprogvurdering. Dette giver medarbejderne en klar indikation på, hvorvidt deres indsats har effekt hos det enkelte barn, men giver også mulighed for at følge progression på stue- og dagtilbudsniveau. Data kan dermed understøtte den pædagogiske ledelse helt tæt på børnene.

Eksempel på sprogstimulering og dataanvendelse

Sprogvurderingen ved 3-årsalderen medfører ikke sproglig udvikling hos et barn. Den ønskede udvikling opnås gennem systematisk og målrettet sprogstimulerende indsats, som pædagogerne iværksætter på baggrund af sprogvurderingsresultater og i samarbejde med barnets forældre. Der findes ikke en fælles ramme for sprogstimulerende arbejde hverken på landsplan eller på kommunalt niveau i Rødovre Kommune. Dag-

tilbudsledere på de enkelte dagtilbud rammesætter og sikrer kvaliteten af den sprogpædagogiske praksis med inddragelse af Rødovre Kommunes tale-hørekonsulenter, når det er nødvendigt.

Da gode sproglige forudsætninger er af afgørende betydning for børns trivsel vurderer Dagtilbudsområdet, at der er behov for en revision af den nuværende praksis. Som en del af Trivselsåret vil Dagtilbudsområdet derfor arbejde videre med en anbefaling til den fremtidige sprogvurderingspraksis og fælles ramme for det sprogstimulerende arbejde i Rødovre Kommune.

Magnolia: 30-timers obligatorisk sprogstimulerende tilbud

Alle børn i 3-6-årsalderen, der bor i Rødovre Kommune og ikke er indmeldt i dagtilbud, skal ifølge loven sprogvurderes. Hvis behovet for sprogstimulering viser sig ved sprogvurderingen, indmeldes barnet i Magnolia i 30 timer pr. uge. Magnolia er placeret i dagtilbuddet Børnehuset Carlsro og har plads til 12 børn. Formålet med Magnolia er at sikre, at alle børn introduceres til dagtilbudslivet med varierende læringsmiljøer, der bygger på demokratiske værdier med fokus på blandt andet medbestemmelse, respekt for mangfoldighed og deltagelsesmuligheder. Endnu et vigtigt aspekt af Magnolias virke er barnets tilegnelse af de nødvendige kommunikative kompetencer. Børn indskrevet i Magnolia deltager i de almindelige pædagogiske rutiner og aktiviteter i hverdagen samt i de specifikke sprogstimulerende aktiviteter.

En stor del af Magnolias indsats er også rettet mod forældrene. Personalet i Magnolia vejleder forældrene i forhold til understøttelse af barnets sproglige og øvrige udvikling, forventningerne i forhold til skolestart m.m. Det seneste år er hovedparten af børnene i Magnolia startet på en ordinær dagtilbudsplads i andet dagtilbud inden for seks måneder.

I 2022-2023 gennemførte hele Børnehuset Carlsro en omfattende sprogpædagogisk efteruddannelse. Efteruddannelsen baserer sig på Hanen-programmet, som er et omfattende forløb, der har til formål at styrke interaktion mellem børn og voksne samt optimere sproglæringsmiljøerne. Efteruddannelsen har haft en betydelig positiv effekt for hele personalegruppen i Børnehuset Carlsro. Yderligere tre dagtilbud i Rødovre er i gang med den samme efteruddannelse på nuværende tidspunkt.

Forældresamarbejde

Et tillidsfuldt og konstruktivt forældresamarbejde er med til at sikre en sammenhæng for børnene imellem hjem og dagtilbud. Det er vigtigt, at dagtilbuddet har et konstruktivt samarbejde med forældrene, da forældrene er dem, der kender barnet bedst. Det enkelte dagtilbud har ansvar for at rammesætte og sikre et differentieret forældresamarbejde med hver enkelt familie, ligesom forældrene har ansvar for at samarbejde, holde sig orienteret og bakke op om dagtilbuddets hverdag. I dagtilbud under et tilsyn beskriver personalet kommunikationen med forældrene.

[Medarbejderne beskriver] at de kommunikerer med forældrene på AULA og i dagligdagen, når børnene bliver afleveret og hentet. Medarbejderne vil gerne overgive forældrene en historie fra barnets dag. De er meget optaget af at være åbne og ærlige. Hvis der er brug for længere samtaler, eller der skal tales om særlige emner, som ikke hører til på stue eller legeplads, tilbydes forældrene et møde. Medarbejdernes arbejdsskemaer er lavet så, der er tid til det nære forældresamarbejde i dagligdagen. Medarbejderne giver også udtryk for vigtigheden af, at Børnehuset fortæller, hvad de gør og de pædagogiske grunde til, at de gør, som de gør. Men de beskriver også, at det er lige så vigtigt at spørge forældrene om, hvordan de gør derhjemme for at forstå barnet og dets familie bedst muligt.

Om forældrekommunikation i et dagtilbud
Uddrag fra et tilsyn

Alle dagtilbud har en forældrebestyrelse. Forældrebestyrelsen er med til at træffe principbeslutninger for dagtilbuddets retning. Eksempelvis kan forældrebestyrelsen beslutte et princip om, at børnene skal tilbydes aktiviteter, der fortrinsvis foregår udenfor. Herefter er det op til dagtilbuddet at arbejde videre med dette princip ud fra et fagligt perspektiv og med udgangspunkt i dagtilbuddets aktuelle læringsmiljøer.

Ud over det løbende, daglige samarbejde mellem dagtilbud og forældre gennemfører Børne- og Kulturforvaltningen i samarbejde med formanden for Børne- og Skoleudvalget to gange årligt temamøder med forældrebestyrelserne.

I den kommende periode vil der være fokus på forældresamarbejdet i dagtilbuddenes ledelsesfora. Henover foråret vil ledelsesteams fra samtlige dagtilbud have opmærksomhed på de mange aspekter i forældresamarbejdet.

Overgange – Sammenhæng i barnets liv

Sammenhænge sikres i samarbejdet mellem de fagprofessionelle på tværs af kommunen, når barnet oplever overgange i sit liv eksempelvis fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til skole. Arbejdet med overgange har endnu potentiale, som kan udfoldes. I de kommende år vil arbejdet med at sikre et solidt tværfagligt samarbejde i kommunen, der skaber sammenhæng i barnets liv fortsætte.

Overgang fra hjem til dagtilbud og fra dagtilbud til dagtilbud:

I Rødovre Kommune er vi optaget af, at børn og deres forældre oplever gode overgange, når de kommer fra hjem til dagtilbud, og når børnene rykker fra fx vuggestue til børnehave eller fra ét dagtilbud til et andet. En god overgang er vigtig for, at børnene kan trives, lære, udvikle sig og dannes, og for et godt forældresamarbejde. Det er et ønske, at alle børn i overgange fra dagtilbud til dagtilbud har en overgangsbeskrivelse

med sig, så de kan tilbydes en tryk overgang. Dette kan ske digitalt i et modul i internetportalen Hjernen og Hjertet. I den kommende periode skal det afdækkes om Hjernen og Hjertet skal anvendes til dette.

Overgang fra dagtilbud til skole:

Som en del af den nye styrkede pædagogiske læreplan er det et krav, at den ældste årgang af børnehaverne skal forberedes til overgangen fra dagtilbud til skole. Rødovre Kommunes dagtilbud arbejder med ”storbørnsgrupper” i det sidste år af børnenes tid i børnehave, inden de skal starte i SFO – det vil sige fra maj til og med april året efter. Det er forskelligt, hvordan det enkelte dagtilbud organiserer processen.

I 2019 blev der udarbejdet en Rødovremodel for børnene til overgangen mellem dagtilbud og SFO/skole. Rødovremodellen er udviklet i et samarbejde mellem dagtilbuddene og skolerne, hvor der bl.a. er aftaler om, at SFO-medarbejdere kan besøge dagtilbuddene og møde de kommende skolebørn. Der er endvidere besøgsdage på skolerne for de kommende skolestartere. Der udarbejdes efter behov, og med samtykke fra forældrene, overleveringsskemaer i din digitale platform Hjernen og Hjertet. Modellen giver mulighed for igen at kunne lave en overlevering på hvert enkelt barn.

Fremtidigt samarbejde på tværs om sammenhæng mellem dagtilbud og skole:

Overgang mellem dagtilbud og skole skal udvikles yderligere, så alle børn og forældre oplever sammenhæng i indsatserne på tværs af Dagtilbudsområdet, BØFA, Sundhedsplejen, PUC/PPR og Skoleområdet. De kommende år skal samarbejdet om overgange ses i tæt sammenhæng med Rødovre Kommunes forsøgsordning med et fælles skoledistrikt.

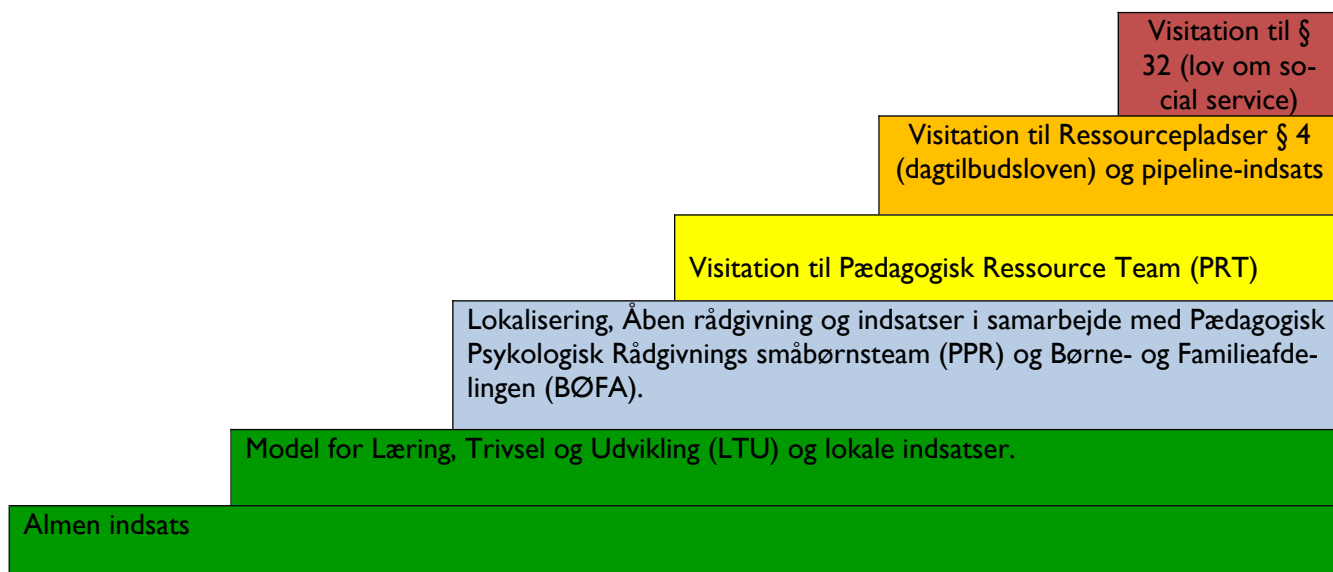
Børn i udsatte positioner.

I vores dagtilbud arbejdes der *med tidlig indsats*. Med tidlig indsats menes, at dagtilbuddene er forpligtet til at iværksætte konkrete initiativer og forebyggende indsatser over for et barn eller en gruppe af børn, som ikke trives. Indsatserne skal fremme barnets trivsel og udvikling. Forskningen viser, at jo tidligere indsatsen igangsættes, jo bedre deltagelsesmuligheder får barnet livet igennem.

Dagtilbudsområdet har de seneste år arbejdet på at skabe bedre samarbejde mellem de forskellige tværgående indsatser som Rødovre Kommune tilbyder børn og familier. Tidlig forebyggelse kræver et tæt samarbejde med forældrene og et solidt tværfagligt samarbejde i kommunen mellem forvaltningen af almenområdet (Dagtilbudsområdet), sundhedsplejen, myndigheden på Børne- og familieområdet (BØFA) og de udførende parter i form af dagtilbuddene og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR).

Proces for indsatser

I 2020 blev igangsat en ny proces for, hvornår hvilke indsatser igangsættes, så ledere og medarbejdere på Dagtilbudsområdet bedre kan sikre den rette tidlige indsats for et barn eller en børnegruppe. Processen kan illustreres som en insatstrappe. Hvert trin består af mange forskellige tværgående indsatser, men jo længere op ad stigen, man bevæger sig, jo mere specialiseret er indsatsen.

Beskrivelse af indsatser

Almen indsats

Langt hovedparten af børnene i Rødovre Kommunes dagtilbud har gavn af de rammer, som dagtilbuddene tilbyder. Her er dagtilbuddene forpligtet til at skabe de bedste betingelser i de rammer børnene har deres hverdag i. Rammerne skal løbende justeres, så deres læringsmiljøer passer til børnenes behov. Som en del af den almene indsats ligger også fokus på børnenes sundhed og trivsel i tråd med Rødovre Kommunes nuværende særlige fokus på trivsel i skoleåret 2023-2024. Børn og deres familier kan være i udsatte positioner med behov for ekstra opmærksomhed i en periode for at sikre børnenes mentale sundhed og trivsel. Det kan være en del af den almene indsats, eller det kan følges op med en lokal indsats i dagtilbuddet eller en tværgående indsats med inddragelse af relevante fagpersoner fra sundhedsplejen eller PPR.

I nedenstående afsnit præsenteres kort hvilke indsatser Dagtilbudsområdet benytter alene og i samarbejde med andre.

LTU (Læring, Trivsel og Udvikling) og lokale indsatser:

Hvis et barn eller en børnegruppe ikke trives kan dagtilbuddet lave en LTU. LTU metoden er beskrevet i afsnittet om Evaluering og Dokumentation under Tilsyn på Dagtilbudsområdet, men kort beskrevet kortlægger LTU'en barnets aktuelle udviklingsmuligheder i den pædagogiske ramme. Efter en analyse kan der arbejdes systematisk med at skabe rum til barnets eller børnegruppens læring, trivsel og udvikling. En LTU-analyse hjælper personalet til at justere deres læringsmiljøer i den pædagogiske praksis, så barnet eller den aktuelle børnegruppen får mulighed for at trives og udvikle sig bedre.

Lokalisering, åben rådgivning, netværksmøder og tværgående indsatser:

Alle dagtilbud holder lokalisering hver anden måned. På lokalisering drøftes konkrete børns trivsel og udvikling i et tværgående fora bestående af dagtilbudsleder, PPR, BØFA, sundhedsplejerske og forældre. På baggrund af lokalisering kan iværksættes yderligere tiltag. Forældrene er som udgangspunkt altid inddraget, når deres barns trivsel og udvikling drøftes på en lokalisering. Dagtilbuddene kan også indkalde til netværksmøder med deltagelse af forældre og relevante samarbejdspartnere fra Rødovre Kommune, hvis der er behov for flere møder om barnet og familien. Alle dagtilbud holder ligeledes åben rådgivning hver anden måned, hvor dagtilbuddets tilknyttede psykolog og tale-høre konsulent fra PPR deltager. Som udgangspunkt er åben rådgivning

et anonymiseret sparringsrum for det pædagogiske personale, som går på et pædagogisk dilemma, udfordring eller bekymring.

Pædagogisk Ressource Team (PRT):

Pædagogisk Ressource Team (PRT) drives med hjemmel i Dagtilbudslovens § 4, hvor børns trivsel, læring, udvikling og dannelse skal fremmes gennem trygge, pædagogiske læringsmiljøer. Børn der har behov for en pædagogisk understøttelse for at trives og udvikles, skal tilbydes sådan en støtte i deres læringsmiljø.

Visitation til en indsats fra PRT sker ved at dagtilbuddet sender en begrundet ansøgning til PRT-visitationsudvalget med udgangspunkt i indsatsstrappen. Sammen med lederen af PRT-teamet visiteres der tre gange årligt til indsatser af kortere eller længere varighed til dagtilbuddene. De lokale indsatser er hovedsagligt med fokus på børnegrupper og i mindre grad til enkelte børn i de pågældende dagtilbud. Evalueringer peger på, at ansøgningerne ofte kommer til PRT sent inde i et barns udviklingsforløb, hvilket indikerer et behov for at undersøge arbejdsgange og samarbejdet mellem dagtilbud og PRT.

Målet er med PRT-indsatserne er, at PRT-pædagogen kan understøtte og udvikle den pædagogiske praksis i dagtilbuddene sammen med lederne, de faglige fyrtårne og de øvrige pædagogiske medarbejdere. Hermed kan dagtilbuddene i højere grad opkvalificeres til selv at varetage den relevante pædagogiske indsats, som afdækkes gennem et ressourceforløb. Pædagogisk Ressourceteam har således en aktiv rolle i at løfte den pædagogiske kvalitet med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan med det sigte at udvikle høj pædagogisk kvalitet til gavn for børnene.

Ressourcepladser og specialbørnehaver

Visitation til ressourcepladser og specialbørnehaver

Tre gange årligt kan dagtilbuddene fremsende ansøgning til specialvisitationsudvalget. Udvalget består af en bred tværfaglig gruppe. Ved disse visitationer kan der visiteres til Rødovre Kommunes egne ressourcepladser og specialbørnehaver uden for Rødovre Kommune. En forudsætning for en Ressourceplads i en af vores to dagtilbud eller en specialbørnehave uden for Rødovre er, at barnets nuværende dagtilbud har justeret egen praksis, gjort brug af LTU og lokalisering mv. og mangler værktøjer til, at understøtte barnets fortsatte udvikling i almenmiljøet. Ofte har børn på visitation også været tilknyttet en PRT-indsats forud for visitationsansøgningen. Ikke i alle tilfælde visiteres barnet til en ressourceplads eller specialbørnehave, men får i stedet hjælp til at løse opgaven lokalt.

Ressourcepladser i Rødovre Kommune:

En Ressourceplads i Rødovre Kommune drives med hjemmel i Dagtilbudslovens § 4, hvor børns trivsel, læring, udvikling og dannelse skal fremmes gennem trygge, pædagogiske læringsmiljøer. Her er legen grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Derfor kan børnene også deltage i de almene stuers relevante aktiviteter, når barnets behov og den pædagogiske indsats tilsiger det. Det betyder, at børn der er visiteret til en ressourceplads har brug for noget ekstra, men fortsat skal profitere af almenmiljøet.

Specialvisitationsudvalget

- Tre dagtilbudsledere
- En faglig leder fra Dagtilbudsområdet
- En administrativ konsulent fra Dagtilbudsområdet
- En faglig leder fra PPR
- En psykolog
- En faglig leder fra Børne- og Familieafdelingen

I Rødovre Kommune findes pt. to grupper under dagtilbudslovens § 4 – en gruppe med plads til seks børn i Børnehaven Nyager og en gruppe med plads til ni børn i Børneinstitutionen Rønneholm. Der har siden 2020 været en stigning af lokale ressourcepladser, da behovet for pædagogisk understøttelse til børn med særlige behov er stigende. Derfor udvider Dagtilbudsområdet med otte ressourcepladser i børneinstitutionen Skibet fra maj 2024. Fra august 2024 bliver der nedlagt en plads i Rønneholm, så det samlede antal ressourcepladser lander på 22 pladser. For at sikre en trivsel og udvikling for barnet, der er visiteret til en ressourceplads, er der nu implementeret halvårslige handleplansmøder og årlige statusmøder med evt. re-visitation, hvor både forældre, småbørnsteamet fra PPR samt BØFA deltager.

Det pædagogiske personale, der arbejder i Rødovres to ressourcegrupper, modtager supervision flere gange årligt fra en psykolog fra PPR, ligesom småbørnsteamet har fastlagt tværfaglig sparring til personalet hver måned.

Specialbørnehaver - § 83 pladser under barnets lov:

Hvis et barns udviklingsbehov ikke kan tilgodeses i Rødovre Kommunes egne tilbud, er kommunen forpligtet til at tilbyde en specialpædagogisk dagtilbudsplads efter barnets lov § 83, der omhandler sikring ”af det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for behandling eller særlig støtte, som ikke kan dækkes gennem ophold i almindeligt dagtilbud efter dagtilbudsloven”. Tidligere var disse pladser kendt som § 32 pladser under Lov om Social Service.

Rødovre Kommune har igennem en årrække ligget stabilt på tilkøb af mellem 12-14 pladser til børn i specialbørnehaver, som på nuværende tidspunkt er fordelt på otte forskellige tilbud i Hovedstadsområdet samt Midt- og Nordsjælland. Der er stigende efterspørgsel på § 83-pladser i Hovedstadsområdet, hvilket også mærkes på Dagtilbudsområdet i Rødovre Kommune. I januar 2024 er 18 børn visiteret til en specialpædagogisk børnehave, mens fem børn står på venteliste. Det opleves derfor stadig mere vanskeligt at finde ledige relevante § 83-pladser til de børn, der har behov for det. I 2024 vil Dagtilbudsområdet derfor lave en analyse af mulighederne for at etableret et § 83 tilbud i Rødovre kommune.

De pædagogiske konsulenter og en småbørnspsykolog har løbende tilsyn med og samarbejde om de børn fra Rødovre, der er visiteret til eksterne § 83-tilbud. I nogle tilfælde kan også BØFA have et samarbejde med familien.

Pipeline-børn – særlig indsats for at hjælpe de yngste børn i det rigtige dagtilbud fra starten:

Nogle børn og familier har behov for en ekstra indsats for at sikre, at de får den rette hjælp af kommunen, herunder hjælp til at blive indskrevet på Dagtilbudsområdet og til at vælge det rette dagtilbud til barnet og familien. Det kan for eksempel være præmature børn, børn med svære handicap eller børn og familier med tidligt konstaterede særlige behov. Børn med behov for denne ekstra type indsats kaldes i daglige tale ”Pipeline-børn” (udtales på dansk som ”pi-pe-li-ne”-børn) og visiteres til pladser efter Dagtilbudslovens § 4.

Sundhedsplejen, PPR, BØFA og Dagtilbudsområdet har etableret arbejdsgange for, hvordan pipelinebørn bedst understøttes. Dagtilbudsområdet visiterer børn til den rette dagtilbudsplads på baggrund af en tværgående faglig vurdering.

Udvikling i antallet af børn med specialpædagogiske behov

Dagtilbud står i 2023 i lighed med skolerne i en situation, hvor flere og flere børn har brug for en særlig understøttelse. Det stiller store krav til medarbejdere og indretningen af læringsmiljøerne i dagtilbuddene. Dagtilbuddene efterspørger derfor i stigende grad understøttelse og kompetenceudvikling i forhold til børn i udsatte positioner fra Dagtilbudsområdets pædagogiske konsulenter og det Pædagogiske Ressourceteam. Forvaltningen vil fremover se på, hvordan en tilstrækkelig understøttelse fra det Pædagogiske Ressourceteam, ligesom den nødvendige tid til lokalisering ikke mindst i de store dagtilbud med mange børnesager skal sikres.

Der opleves samtidig en stigning i antallet af børn med behov for særlige dagtilbudspladser.

Data over pladser er en her og nu opgørelse af visiterede specialpædagogiske pladser (§ 4- og § 83-pladser) pr. januar 2024:

- **4 børn** i alderen 0-2 år, der fylder to pladser i dagplejen
- **15 ressourcepladser** i Nyager og Rønneholm til børn i alderen 3-5 år
- **9 ressourcepladser** til børn i alderen 3-5 år (enkeltstående Ressourcepladser i forskellige dagtilbud)
- **18 specialpædagogiske pladser** i andre kommuner til børn i alderen 1,5-6 år ("§ 83-pladser"). Derudover er der 5 børn på venteliste.

På grund af et stigende behov for ressource- og specialpædagogiske pladser har Dagtilbudsområdet været nødt til at etablere flere ressourcepladser akut de seneste år. Dette fordi Rødovre Kommune lovgivningsmæssigt er forpligtet til at stille det rette dagtilbud til rådighed, hvis det vurderes nødvendigt for at barnet kan trives, udvikles og dannes.

Ovenstående beskrivelse af mangfoldige perspektiver på praksis og kvalitet på Dagtilbudsområdet bliver i det følgende suppleret af en beskrivelse på et strukturelt niveau.

Dagtilbud i tal

I dette afsnit præsenteres en række strukturelle data for Dagtilbudsområdet, herunder data for udviklingen i børnetallet, da dette stiller krav til antallet af dagtilbudspladser og pædagogiske medarbejdere. Sygefraværet og personaleomsætningen fortæller os, hvordan trivslen blandt personalet er på området.

Børnetal i perioden 2015 til 2023

Rødovre Kommune er forpligtet til at overholde pasningsgarantien, hvilket betyder at børn har ret til en dagtilbudsplads senest tre måneder efter barnet er opskrevet til en plads. Af tabellen ses udviklingen i antallet af indskrevne børn i dagtilbud eksklusive private institutioner og private passere siden 2015. Figuren viser det gennemsnitlige antal indskrevne børn over året. 0-2 årige tæller to enheder, mens 3-5 årige tæller en enhed.

Børn	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-2 årige	774	844	887	917	954	905	924	928	910	915*
3-5 årige	1.322	1.263	1.258	1.303	1.363	1.371	1.382	1.389	1.417	1.453*
Antal enheder	2.870	2.951	3.033	3.137	3.272	3.181	3.230	3.245	3237	3.283*

Tabel 3: Børnetal i perioden 2015-2023

*Forventet pasningsbehov i 2024

Tabellen viser at der er i perioden fra 2015 til 2023 er kommet ca. 135 flere 0-2 årige. Siden 2018 har antallet af 0-2 årige dog ligget stabilt på godt 900 børn. Antallet af 3-5 årige er steget med ca. 95 børn i samme periode. For at sikre tilstrækkelig kapacitet er der bygget en række nye dagtilbud, men samtidigt er antallet af børn passet i dagplejen halveret, mens børnehuset Kompasset og Friluftsbørnehaven ved Valhøjskole er lukket. Det betyder, at der fortsat er brug for at holde et vågent øje med kapaciteten, så pasningsgarantien til enhver tid kan overholdes.

Antal dagtilbud i 2024

Rødovre Kommune er forpligtet til at føre tilsyn med alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt med private pasningsordninger. I nedenstående tabel fremgår hvilke typer af dagtilbud i Rødovre Kommune, der findes pr. 1. januar 2024.

	Kommunale dagtilbud	Private dagtilbud*	Selvejende dagtilbud
Vuggestuer	0	0	0
Børnehaver	1	0	0
Integrerede daginstitutioner	19	1	0
Dagplejen	1 (med i alt 48 dagplejere)	0	0

Tabel 4: Antal dagtilbud i 2024

*Der føres endvidere tilsyn med 11 private passere i Rødovre Kommune.

Siden seneste kvalitetsrapport er der sket en række ændringer organisatorisk på Dagtilbudsområdet. Pr. 1. januar 2022 blev børnehuset Carlsro kommunaliseret. Det betyder, at der ikke er nogen selvejende dagtilbud i Rødovre Kommune. Carlsro børnehus er efterfølgende blevet sammenlagt med Carlsro vuggestue pr. 1. januar 2024. Vuggestuen og Børnehaven Bybjerget blev sammenlagt i sommeren 2022, hvilket betyder, at der nu udelukkende er vuggestuepladser i integrerede institutioner.

Mellemkommunal pasning

Mellemkommunal pasning er et område, der er vigtigt at medregne, hvad angår børnetal og kapacitet i Rødovre Kommune. Begrebet mellemkommunal pasning dækker over børn fra Rødovre Kommune, der bliver passet i andre kommuner, og de børn fra andre kommuner, der bliver passet i Rødovre. Der kan være mange grunde til, at man vælger at få passet sit barn i en anden kommune end bopælskommunen. I de seneste år har der været et konstant højt niveau af børn fra Rødovre Kommune, der passes i andre kommuner.

	2020	2021	2022	2023
Rødovre børn der passes i andre kommuner	146	161	150	146
Børn fra andre kommuner, der passes i Rødovre	47	52	69	56
Difference	99	109	81	90

Tabel 4: Børn i mellemkommunal pasning

Den mellemkommunale pasning er et stort usikkerhedsmoment, når pladskapaciteten skal planlægges, da der principielt skal være en bufferkapacitet, som kan sikre, at der er plads til alle de børn fra Rødovre Kommune, der passes i andre kommuner.

Minimumsnormeringer

Folketinget har besluttet, at der fra 2024 skal være minimum en fuldtidsansat pædagogisk medarbejder til tre børn i vuggestuer, og minimum en fuldtidsansat pædagogisk medarbejder til seks børn i børnehaver. Rammerne for minimumsnormeringer er lovgivningsmæssigt reguleret, og opgøres årligt af Danmarks Statistisk. Rødovre Kommunes kommunalbestyrelse besluttede ved budget 2021 at fremrykke indfasningen af minimumsnormeringer.

Minimumsnormeringer kan opgøres på mange måder. I denne rapport anvendes beregningen fra Danmark Statistik, som også tidligere er blevet benyttet, og som derfor giver det bedst mulige sammenligningsgrundlag.

	2018	2019	2020	2021	2022
Dagpleje	2,7	2,8	2,6	2,5	2,5
Dagtilbud 0-2 årige	3,1	3,2	3,0	2,9	2,9
Dagtilbud 3-5 årige	6,0	6,1	5,7	5,5	5,5

Tabel 5: Minimumsnormeringer

Tabellen viser, at Rødovre Kommune siden 2020 har haft minimumsnormeringer samlet set i kommunen. Dagplejens normering er et udtryk for, at en række dagplejere er sygemeldt, men fortsat tæller med som ansatte. Normeringen i vuggestuer og børnehaver er forbedret i perioden.

Fra 2024 ændres opgørelsesmetoden for minimumsnormeringer en smule. Det betyder, at Rødovre Kommunes normeringer sandsynligvis vil fremstå mindre gode end i dag. Blandt andet fordi at vuggestuebørn fremover er vuggestuebarn en måned længere end tidligere. Denne korrektion er ikke medtaget i den metode, som Rødovre Kommune udlægger budget efter. Derudover vil lederne ikke blive regnet med i normeringen i samme grad som tidligere, ligesom at midlerne til sociale normeringer ikke længere blive medregnet i minimumsberegningerne.

Personale

Personalefordeling

Siden 2018 er antallet af pædagogiske ansatte steget med 17,9%. Siden seneste Kvalitetsrapport i 2021 har der været en stigning i antallet af pædagogiske ansatte på Dagtilbudsområdet på 6,4%. Det skyldes både stigningen i antallet af børn og indfasningen af minimumsnormeringer. Rødovre Kommune har desuden en ambition om at have ansat 70 % pædagoger og 30 % medhjælpere på Dagtilbudsområdet.

Tabellen nedenfor viser et begyndende billede af den aktuelle rekrutteringsudfordring af pædagoger. Det betyder, at ambitionen om en 70/30 fordeling af pædagoger og medhjælpere har vanskelige vilkår. Rekrutteringsudfordringen gør endvidere, at mange pædagogstillinger genopslås eller besættes af ufaglært arbejdskraft.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pædagog*	258	274	283	282	285	295
Pædagog i %	65%	64%	64%	63%	61%	60%
Pædagogmedhjælper*	139	154	157	169	183	195
Pædagogmedhjælper i %	35%	36%	36%	37%	39%	40%
Antal pædagogiske ansatte i alt (årsværk)	397	428	440	451	468	490

Tabel 6: Oversigt over personalefordelingen i perioden 2018-2023 i årsværk.

*Pædagoger (ledere, souschefer og pædagoger).

**Pædagogmedhjælper (pædagogmedhjælper og Pædagogiske Assistent Uddannede (PAU)).

Rødovre Kommune har en tradition med at en stor andel af kommunens 0-2 årige passes i dagplejen. Nedenstående tabel giver et overblik over det gennemsnitlig antal ansatte dagplejere i perioden 2019 til 2023:

	2019	2020	2021	2022	2023
Dagplejere	70	66	63	53	49

Tabel 7: Antallet af dagplejere i perioden 2019-2023

Tabellen viser et fald i antallet af dagplejere. Afgangen af en stor del af dagplejerne er aldersbetinget. Fra 2019-2023 reduceres antallet af dagplejere med 21, det svarer til 60-70 0-2 års pladser. Forvaltningen har fokus på at skabe bedre rammer for fastholdelse og rekruttering af dagplejere. I august 2023 blev der fremlagt en budgetresolution med fokus på rekrutteringen af dagplejere. I arbejdet med resolutionen blev der holdt interviews med forældre, dagplejere, MED-udvalget, TR, dagplejepædagogerne og lederen af Dagplejen. Forvaltningen og administrationen i Dagplejen arbejder fortsat med resultaterne af resolutionen, herunder en revurdering og tydeliggørelse af godkendelseskriterier for pasningsordninger i private hjem, en gennemgang af stillingsopslag samt forhandling af en ny forhåndsftale, når OK24 er færdigforhandlet og vedtaget. Derudover er der et ønske om en undersøgelse af en ny model for gæstepasning samt et ønske om opkvalificering og efteruddannelse for nuværende og nye dagplejere.

Sygefravær

Dagtilbudsområdet har et måltal for sygefravær på maksimalt 4,7 %. Dagtilbudsområdet har de seneste tre år ligget over måltallet dog med et fald i 2020, hvilket skyldtes at Covid-relateret fravær ikke var omfattet af opgørelsen.

Årstal	2018	2019	2020	2021	2022
Sygefravær i %	5,9%	6,4%	5,2%	6,0%	6,9%

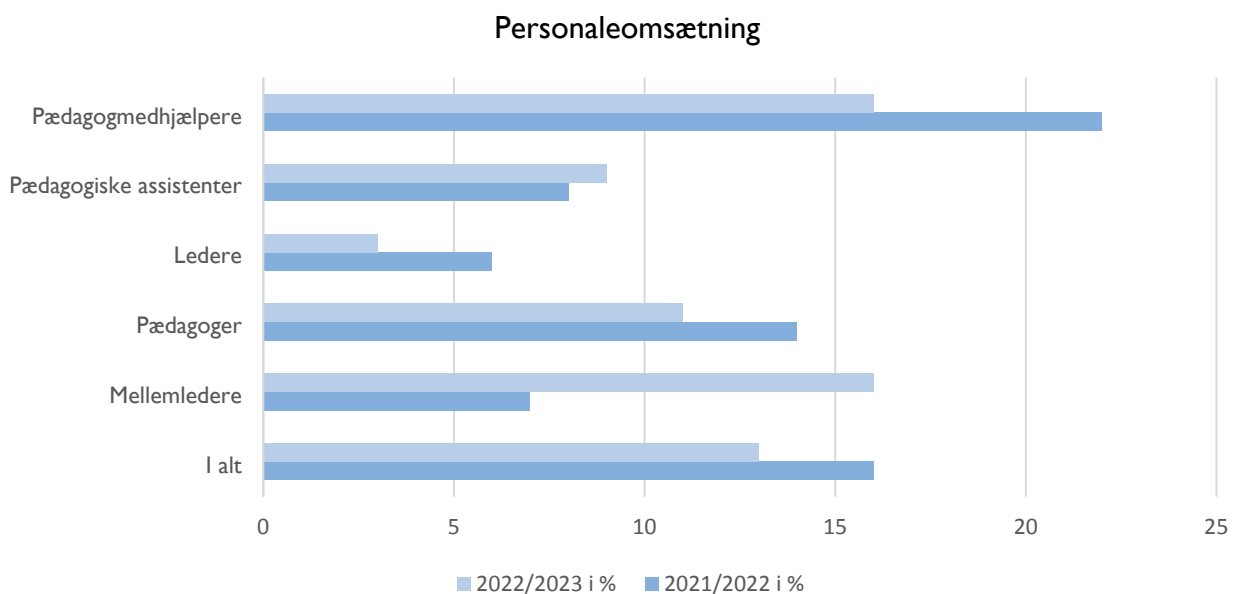
Tabel 8: Sygefravær i procent i perioden 2018-2023

En sygefraværspcent på 6,9 % svarer til, at der på årsbasis er 44 årsværk, der er sygemeldte hver dag. Årsagen til det stigende sygefravær er ikke kortlagt, men der peges på, at de færre pædagoger og flere børn i udsatte positioner er årsag til flere stresssygemeldinger. Derudover har der været massivt korttidssygefravær de seneste to år med influenzaepidemier, fortsat covid-sygdom mv. Der peges endvidere også på, at flere medarbejdere, af private årsager, er nødt til at sygemelde sig.

I 2024 iværksættes mere målrettede trivsels- og sygefraværindsatser i de enkelte dagtilbud i samarbejde mellem ledelserne i det enkelte dagtilbud, TRIO og forvaltningen. Arbejdet vil blive understøttet af de bedre data som Rødovre Kommune har fået i form af "RK i tal" så indsatserne i højere grad kan målrettes. Et mindre sygefravær er af afgørende betydning for, at skabe trivsel for både børn og voksne.

Personaleomsætning

Personaleomsætningen på Dagtilbudsområdet kan ses nedenfor. De tilgængelige tal er baseret på månedsdata, hvilket betyder at man sammenligner en måned (sept. 2023) med tilsvarende månedsdata for året før. Tabellen viser udviklingen fra 2022 til 2023 og 2021 til 2022.

Tabel 9: Personaleomsætning i 2012 til 2022 og 2022 til 2023

Personaleomsætning			
Stilling	Antal personer (pr. sep. 2023)	Personaleomsætning i 2021/2022 i %	Personaleomsætning i 2022/2023 i %
I alt	534	16	13
Mellemledere	30	7	16
Pædagoger	259	14	11
Ledere	22	6	3
Pædagogiske assistenter	27	8	9
Pædagogmedhjælpere	196	22	16

Tabel 10: Personaleomsætning fordelt på stillinger.

Kilde for alle ovenstående grafer og tabeller: KRL data for hhv. september 2023, 2022 og 2021, afgrænset til Dagtilbudsområdet på hierarki og stillinger.

Tabellerne viser, at der i begge perioder er en højere personaleomsætning for pædagogmedhjælperne end for pædagoger, hvilket skyldes, at der er flere korte ansættelser for pædagogmedhjælperne. Eksempelvis fordi der ansættes unge mennesker som medhjælper i deres sabbatår. Samlet set er der lavere personaleomsætning i 2022 til 2023 end fra 2021 til 2022. Dette kan både skyldes variation mellem måneder, men kan også skyldes, at der var færre der skiftede job under Covid-19 end i dag. Tallene er fratrukket intern omsætning, dvs. personale der ansattes i andet dagtilbud i Rødovre Kommune.

Opsummerende

Gennemgangen af data viser, at der fortsat skal være fokus på at skabe den fornødne pladskapacitet i Rødovre Kommune. Uanset om børnetallet stiger eller stagnerer, forventes et yderligere fald i antallet af dagplejeadsler, og der skal sikres bufferkapacitet til det store antal Rødovre børn, der passes i andre kommuner. Den politisk vedtagne Helhedsplan for bygninger på Dagtilbudsområdet har en klar strategi for dette arbejde, hvilket giver Dagtilbudsområdet mulighed for i god tid at igangsætte de nødvendige bygningsmæssige tilpasninger.

Minimumsnormeringsloven gør det nødvendigt at sætte fokus på, at der er tilstrækkeligt med pædagogisk personale i Rødovres dagtilbud. Rekrutteringsudfordringen er mærkbar, og Rødovre er i hård konkurrence med nabokommunerne om at rekruttere. Det stiller krav til lederne, der både er ansvarlige for at have tilstrækkeligt med personale og kvalificeret personale, så dagtilbuddene kan leve op til dagtilbudslovens krav om høj kvalitet. Det øgede sygefravær udfordrer medarbejdere og ledelserne, og der er derfor i tråd med kommunens HR-strategi behov for yderligere fokus på rekruttering, fastholdelse, opkvalificering og trivsels-

indsatser. Det præsenteres yderligere i det afsluttende kapitel, hvor Dagtilbudsområdets fremtidige indsatser præsenteres.

Indsatsområder 2024-2025

Indsatsområde: Kvalitetsudvikling i forlængelse af den styrkede læreplan

Den fortsatte kvalitetsudvikling af dagtilbuddene hænger tæt sammen med den politiske dagsorden i Rødovre Kommune om at styrke trivsel for alle børn. Den styrkede pædagogiske læreplan er en ambitiøs ramme for det pædagogiske arbejde på dagtilbuddene og adresserer konsekvent, at trivsel for alle børn er et af de mål, der skal sigtes mod. Vi er forpligtede til at være ambitiøse på børnenes vegne og på dagtilbuddenes vegne. Det betyder, at vi skal have et stærkere fokus på, at dagtilbuddenes i høj grad repræsenterer den tidlige indsats i børns liv. Når dagtilbuddene har børnene i deres første år, er det muligt at opfange de små tegn, der senere kan blive til mistrivsel. Opfanger dagtilbuddene tegnene, så kan de også handle på dem sammen med forældre og tværfaglige samarbejdsparter. Dagtilbudsområdet ønsker at sikre god systematik i det forebyggende arbejde med tidlig indsats, så flere børn trives, lærer og udvikler sig i dagtilbuddene og i overgangen til skole.

Arbejdet med sprogvurderinger, sprogstimulering og udvikling af kvalitativt stærke sproglige læringsmiljøer er nært sammenhængende med ovenstående. Evnen til at kommunikere hænger sammen med en høj trivsel. Et øget fokus på understøttelsen af børnenes sproglige udvikling vil give anledning til at se på praksis i forhold til sprogvurderinger og den sprogstimulerende praksis. Dagtilbudsområdet skal fremadrettet have fokus på at sikre systematik og høj kvalitet i relationsarbejdet, når personalet som sproglige rollemodeller arbejder med børnegruppen.

Kvalitet i den tidlige indsats og i de sproglige læringsmiljøer fordrer en stærk evalueringskultur. Dagtilbuddene har selv en stor opmærksomhed på at blive bedre til at inddrage børnenes stemmer og perspektiver i den løbende evaluering, og når de lykkes med det, får området endnu bedre data at arbejde med i den fremadrettede kvalitetsudvikling. Det vil Dagtilbudsområdet prioritere i de kommende år.

En metode til at arbejde med denne kvalitetsudvikling bliver at tage et afsæt i enkelte fælles evidensbaserede metoder, så det sikres, at Dagtilbudsområdet lever op til den styrkede pædagogiske læreplans ambitioner. Dernæst bliver det vigtigt at dele viden om, hvad der virker i den pædagogiske praksis, om effekten af metoder, organisering, implementering osv. Dagtilbudsområdet skal i de kommende to år derfor arbejde med at blive bedre til at dele erfaringer og viden.

Indsatsområde: Børn i udsatte positioner

Stigningen i antallet af børn i udsatte positioner er fortsat, og efterspørgslen på forskellige indsatser for børnene øges. Vores indsatsstrappe virker og er nu implementeret i både dagtilbud, PPR og PRT, men den kalder også på justeringer for at kunne arbejde mere forbyggende.

PPR teamet er kommet mere systematisk ud i dagtilbuddene for at understøtte kvaliteten af læringsmiljøerne omkring børn i udsatte positioner. Der er en stigning i ansøgninger til PRT, men evalueringerne fra PRT viser, at ansøgningerne kommer sent inde i et barns udviklingsforløb. Der er endnu ikke udviklet systematiske arbejdsgange for det tværfaglige samarbejde mellem dagtilbud, PPR og PRT, så PRT kan opleves som en fragmenteret del af processen omkring et barn i en udsat position. Derfor vil vi i 2024 redefinere det Pædagogiske

RessourceTeam, så understøttelsen tænkes ind som en tidlig indsats, og det skal derfor rykkes ned af indsatsstrappen under den almenpædagogiske pædagogiske indsats.

Kvalitetssikring og udvikling af indsatser i dagtilbud med store grupper af børn i udsatte positioner, skal ske i tæt samarbejde med pædagogiske konsulenter fra Dagtilbudsområdet. Dagtilbudsområdet vil derfor arbejde for at etablere fælles faglige dage mellem de pædagogiske konsulenter, småbørnsteamet fra PPR og PRT med fokus på udviklingen af konkrete initiativer og forebyggende indsatser, som skal kvalificeres i samarbejde med dagtilbudslederne.

Rødovre Kommune har ikke en fælles metode til at opspore børn i udsatte positioner. Ligeledes mangler en fælles metode, der kan fortælle om trivslen blandt børnene er i forandring, positivt, som negativt. I den kommende periode vil fokus derfor være på at udvikle en mere systematiseret dataindsamling på det specialiserede område. Datagrundlaget skal både dokumentere udviklingen inden for området og effekten af de specialpædagogiske indsatser. Dette kan eksempelvis ske ved hjælp af et fælles it-understøttet screeningsværktøj kaldet TOPI (Tidlig Opsporing og Indsats). TOPI er et systematisk og tidseffektivt værktøj til opsporing af udsatte børn allerede fra den første undren i dagtilbuddet.

Analysearbejdet omkring etablering af Rødovre kommunes eget § 83 tilbud efter Barnets lov vil starte op foråret 2024. Indsatsområdet om børn i udsatte positioner vil derfor også fremadrettet være et indsatsområde.

Indsatsområde: Kompetenceudvikling, rekruttering og tilknytning til arbejdspladsen

Høj pædagogisk kvalitet kræver dygtige ledere og medarbejdere. Rødovre skal derfor gøre en særlig indsats for at tiltrække og fastholde de bedste medarbejdere for at sikre og udvikle pædagogisk kvalitet på sigt. På nuværende tidspunkt er sygeværet stigende, og hvis trivslen skal øges, skal fagligheden højnes og sættes endnu mere i spil. Det gælder for både ledere og medarbejdere.

Siden 2021 har Dagtilbudsområdet oplevet stigende rekrutteringsudfordringer blandt ledere og pædagoger både nationalt og i Rødovre. Rekruttering af både ledere og medarbejdere kræver en stor indsats for at blive bedre. Trepartsforhandlingerne i 2023 resulterede i kommende lønstigninger for pædagoger, dette kan medvirke, at flere ønsker at uddanne sig til pædagoger, samt at flere vælger at blive i faget. Der er dog fortsat behov for at have en stærk strategi for, hvordan Rødovre Kommune skal tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Overordnet set har Rødovre kommune de seneste år prioriteret at igangsætte en styrket uddannelses- og rekrutteringsindsats. Der er derfor blevet udarbejdet en uddannelsesstrategi. Rødovre Kommune ønsker blandt andet gennem strategierne at styrke sin rekrutterings- og fastholdelsesindsats, samt bidrage til at tiltrække flere til stillinger inden for blandt andet Dagtilbudsområdet. Indtil videre har strategierne på Dagtilbudsområdet medvirket til:

- Bedre koncepter for styrket modtagelse og introduktion af nyuddannede medarbejdere og nyansatte generelt
- Bistand til rekruttering og branding ved hjælp af ny rekrutteringskonsulent
- Samarbejde med uddannelsesinstitution om bedre modtagelse af studerende i praktik
- Samarbejde med skoleområdet om netværk for praktikvejledere

- Samarbejde med nabokommuner om merit-uddannelse
- Pilotprojekt om fleksibel arbejdstid

Der er fortsat behov for at udbygge den målrettede indsats for rekruttering og stærk tilknytning til arbejdspladsen. Rødovre skal både kunne tiltrække de dygtige men også motivere kompetente medarbejdere og ledere til at blive i kommunen. Det sker ved en stærk tilknytning til arbejdspladsen, når trivslen blandt medarbejdere og ledere er høj, samt ved at den enkelte oplever at have kompetencerne til at lykkes med kerneopgaven. Dagtilbudsområdet skal sikre de bedste rammer for denne tilknytning.

Det er yderligere et ønske at have kontinuerligt fokus på modtagelse af nyansatte. Der er lavet et nyt koncept for dette, men konceptet skal fortsat implementeres, løbende udvikles og tilpasses på baggrund af de erfaringer, dagtilbuddene gør sig.

Dagtilbudsområdet modtager frem mod 2028 opkvalificeringsmidler fra staten, der skal benyttes til at sikre gode muligheder for at opkvalificere medarbejderne. Et af hovedformålene for puljen er at få merituddannet flere ufaglærte pædagogmedhjælpere til pædagoger. Rødovre Kommune er derfor i gang med at afdække, hvordan dele af midlerne kan sættes fleksibelt i anvendelse, så flest muligt meritpædagogforløb kan igangsættes.

Desuden ønsker Dagtilbudsområdet at benytte midlerne til at opkvalificere nuværende ledere og medarbejdere, da det er af afgørende betydning for at højne kvaliteten i dagtilbuddene. Målet er uddannelsesmæssigt at ramme bredt i dagtilbuddenes medarbejdergrupper, så både medhjælpere, pædagoger og souschefer sikres opkvalificering. Det ses eksempelvis gerne, at en diplomuddannelse i Evaluerings- og refleksionskulturen tilbydes til en del af pædagogerne, og at souschefer tilbydes uddannelse i forhold til faglig ledelse af evalueringskultur. Endelig ses på muligheden for, at dagtilbuddenes medhjælpere sikres grundlæggende opkvalificering i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan.

Indsatsområde: Digitalisering

Digitaliseringsstrategien er udarbejdet, og pilotprojektet Digitalisering af Dagtilbudsområdet er sat i søen. Implementering af strategien og udbredelse af projektet vil ske i takt med, at de økonomiske rammer giver mulighed for det. Velfungerende og sikre digitale rammer og arbejdsgange er nødvendige for, at Dagtilbudsområdet og Rødovre Kommune kan lykkes med ambitionen om at tilbyde høj pædagogisk kvalitet i alle dagtilbud. Dagtilbudsområdet skal som alle andre leve op til GDPR-reglerne, og dagtilbuddenes medarbejdere skal have de bedst mulige forudsætninger for at bruge tiden mest hensigtsmæssigt, hvilket stiller krav til de digitale redskaber og arbejdsgange. Herudover er er tidsvarende arbejdsredskaber og digitale værktøjer vigtige i rekrutteringsøjemed. Dagtilbudsområdet har derfor valgt digitalisering som indsatsområde.

Høj kvalitet kræver, at vi kan sikre ensartede vilkår på tværs af dagtilbud, som ikke er afhængig af det enkelte dagtilbuds økonomiske prioriteringer eller tekniske kompetencer. Det er nødvendigt med velfungerende og understøttende digitale platforme for sikre rammerne for det gode forældresamarbejde. Ligeledes er det vigtigt at de digitale muligheder, som eksisterer og udvikles (og er rettet mod den pædagogiske praksis og læring) kan anvendes og udnyttes af personalet Rødovre Kommune i deres pædagogiske praksis. Digitalisering adskiller sig som indsatsområde fra de øvrige indsatsområder, da digitalisering må ses som en forudsætning for udviklingen af kvaliteten i dagtilbuddene. Digitale rammer og arbejdsgange er derfor medstemmende faktor for kvalitetsudviklingen på Dagtilbudsområdet.

Samarbejdet om udviklingen af høj kvalitet på Dagtilbudsområdet

Som det fremgår af denne kvalitetsrapport er den vigtigste ambition for det samlede dagtilbudsområde at udvikle og sikre høj kvalitet i det pædagogiske arbejde. Som skrevet i indledningen viser den nationale kvalitetsundersøgelse, at Dagtilbudsområdet både skal passe godt på den kvalitet, der hver dag møder børn og forældre i vore daginstitutioner og dagpleje, men den viser også, at der fremadrettet skal være et stærkt fokus på at videreudvikle kvaliteten. Der er mange faktorer, som er afgørende for den kvalitet, der møder børnene i Rødovres dagtilbud. Det er derfor en vigtig opgave at vælge, hvor der sættes ind og hvornår. I denne kvalitetsrapport er beskrevet de indsatsområder, som Dagtilbudsområdet har særligt fokus på.

I dette afsnit kan man læse om, hvordan Dagtilbudsområdet vil arbejde med indsatsområderne de kommende to år.

For at sikre at de prioriterede indsatser får den størst mulige effekt, vil Dagtilbudsområdet arbejde både gennem den traditionelle hierarkiske styringskæde fra borgmester, over politisk udvalg, til dagtilbudschef og dagtilbudslederne på de enkelte tilbud og på tværs af de enkelte dagtilbud. Dagtilbudsområdet ønsker at styrke samarbejdet på tværs af dagtilbuddene.

Styrkelsen af samarbejdet skal ske gennem et forstærket og mere forpligtende samarbejde både mellem de enkelte dagtilbud og med forvaltningen, når de prioriterede indsatser for udvikling af kvaliteten skal udvikles og implementeres. Dette er i tråd med Rødovre Kommunes overordnede ambition om at øge sammenhængskraft og fælles ansvarlighed gennem ambitionen om, at vi er 'Sammen om Rødovre'.

Dagtilbudsområdet kan kun komme i mål med de udfordringer, området står overfor, når ledelsen i dagtilbuddene er inddraget i prioriteringer og udvikling af kvalitet, hvilket kræver et stærkt samarbejde. Derfor søger Dagtilbudsområdet at skabe en organisering, hvor ledere på de enkelte dagtilbud både tager stort ansvar for eget dagtilbud, men også medansvar på tværs, således at alle børn i Rødovre oplever samme kvalitetsniveau. Det bliver afgørende, at erfaringer og viden om det, der lykkes, deles på tværs, og at vi hele vejen gennem ledelseskæden samarbejder om den faglige retning for vores børn.

Det betyder i praksis, at Dagtilbudsområdet i foråret 2024 etablerer fire arbejdsgrupper med deltagelse af alle dagtilbudsledere og repræsentanter fra forvaltningen. Arbejdsgrupperne skal arbejde med at udvikle og afprøve konkrete tiltag inden for de fire prioriterede indsatsområder. Arbejdsgrupperne vil fungere på tværs af indsatsområderne og knytter sig til mere end et af indsatsområderne. På sigt skal det vurderes, om andre ressourcepersoner med fordel kan træde ind i arbejdsgrupperne i en kortere eller længere periode for at sikre den bedste sammenhængskraft.

Arbejdsgrupperne vil køre frem til udgangen af 2025 og vil blive evalueret løbende. I efteråret 2025 vurderes om denne organisering er bæredygtig ift. kvalitetsudvikling af Dagtilbudsområdet fremadrettet. Arbejdsgrupperne vil blandt andet bidrage til arbejdet med indsatsområderne.

Arbejdsgrupperne vil have fokus på "Bæredygtige ledelsesteam", "Kvalitet i dagtilbud", "Specialpædagogik i almenpædagogikken" og "Rekruttering og tilknytning".

Afslutning

Tidlig indsats for kommunens mindste borgere er af afgørende betydning for deres trivsel. Med denne Kvalitetsrapport sætter Dagtilbudsområdet retningen for den tidlige indsats de kommende to år.

BILAGSLISTE

Bilag A: Byggeri i perioden 2022-2024.

Bilag B: Oversigt over tilsyn i Rødovre kommunes dagtilbud.